

AYUTTHAYA CREATIVE SHIPYARD

ช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวความคิด

โครงการมุ่งพัฒนา “Living Heritage Lab” เป็นต้นแบบของพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต ซึ่งบูรณาการ มรดกทางวัฒนธรรม การศึกษาเชิงสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ทางวัฒนธรรมและสืบสานมรดกภูมิปัญญาที่จับต้องไม่ได้ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ห้องปฏิบัติการแห่งนี้ตั้งอยู่บนแนวคิด การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Hands-on Learning) และศิลปะนำการเรียนรู้ (Art-led Learning) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ช่างต่อเรือพื้นถิ่นอยุธยา เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาอย่างมีชีวิต พร้อมทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในพื้นที่ โครงการนี้ยังมุ่งสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้าน Soft Power เมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองสร้างสรรค์ และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้มรดกทางวัฒนธรรมกลายเป็นฐานของการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ และการพัฒนาชุมชนร่วมสมัยอย่างมีคุณค่า

วัตถุประสงค์

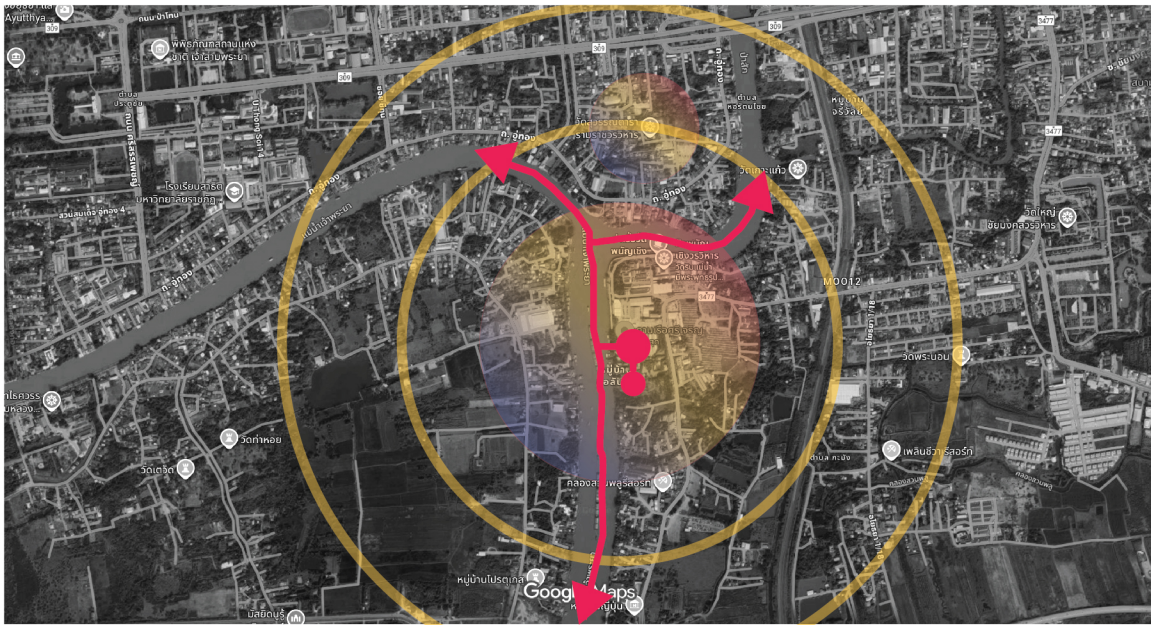
- 1 ปรับปรุงพื้นที่บางบริเวณของคานเรือศรีเจริญเป็นพื้นที่เรียนรู้ปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก และเป็นลานกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรี
- 2 จัดกิจกรรมการอบรมต่อเรือไม้ขนาดเล็กให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ในช่วงระยะเวลา 90 วันแรกของการทำงานโครงการ
- 3 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการต่อเนื่อง ในรูปแบบกิจกรรมการศึกษา มรดกภูมิปัญญาเชิงสร้างสรรค์ในช่วงเวลา 180 วัน ของการดูแลรักษาพื้นที่ รวมจำนวน 3 ครั้ง
- 4 รวบรวมข้อมูลและจัดทำสื่อร่วมสมัย เพื่อบันทึกและเผยแพร่ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิมที่กำลังเสี่ยงต่อการสูญหายไป
- 5 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษา อนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือไม้

เป้าหมาย

- สนับสนุนให้พื้นที่คานเรือศรีเจริญพัฒนาเป็นพื้นที่เพื่อการเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคดั้งเดิมให้กับเยาวชนรุ่นใหม่
- พัฒนากิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมให้กับผู้ประกอบการภาคเอกชน
- พัฒนาแพลตฟอร์มเครือข่ายมรดกวัฒนธรรม และเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมประเภทภูมิปัญญาการต่อเรือไม้
- จัดทำสื่อร่วมสมัยเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิม

ด้านกายภาพและพื้นที่ใช้สอย

พื้นที่คานเรือศรีเจริญตั้งอยู่ใกล้ป้อมเพชร บริเวณศูนย์กลางชุมชนชาวต่างชาติในสมัยอยุธยา ซึ่งสะท้อนบทบาทความเป็นเมืองท่านานาชาติและการค้าทางน้ำที่รุ่งเรืองในอดีต พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยานี้เป็นภูมิทัศน์วัฒนธรรมสำคัญ ทั้งชุมชน จารัต และการสัญจรทางน้ำที่สืบต่อมาถึงปัจจุบัน คานเรือศรีเจริญยังคงรักษาภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ดั้งเดิม ฝนความรู้อาจจากช่างจีนและทศโนโละจากชาวอลันดา ถูกส่งต่อมายังช่างยุคใหม่ พื้นที่กว่า 10 ไร่ที่มีเรือไม้จำนวนมากคล้ายพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งมีชีวิต และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เยาวชน นักศึกษา และศิลปินร่วมทำงานสร้างสรรค์ พร้อมต่อยอดสู่งานหัตถกรรมและการออกแบบภายใต้โครงการ Creative Cultural District

พื้นที่เรียนรู้ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม

ช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน พื้นที่คานเรือศรีเจริญตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของวัดพนัญเชิง บริเวณปากน้ำบางกระจะ ซึ่งเชื่อว่าเป็นพื้นที่หมู่บ้านฮอลันดาในสมัยอยุธยา พื้นที่รวมประมาณ 10 ไร่ โดยเลือกพื้นที่สลับเวทย์ทางทิศใต้ราว 1,000 ตารางเมตรเป็นพื้นที่พัฒนา ติดกับโบราณสถาน และพิพิธภัณฑิ์บ้านฮอลันดา ปัจจุบันมีเรือไม้หลากหลายขนาดจำนวน 5 ลำ ตั้งแสดงอยู่บนลานเปิดโล่งที่มีรางลากเรือฝังในพื้นที่ พื้นที่มุ่งพัฒนาเป็นลานนิทรรศการกลางแจ้งและพื้นที่กิจกรรม เพื่อสื่อสารงานช่างเรือและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นร่วมสมัย

พื้นที่คานเรือศรีเจริญอยู่ทางทิศใต้ของป้อมเพชร ใกล้จุดบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเชื่อว่าเคยเป็นที่ตั้งหมู่บ้านฮอลันดา และสถานีการค้า VOC โดยมีร่องรอยฐานอาคารที่ขุดค้นพบ และจัดทำเป็นพิพิธภัณฑิ์บ้านฮอลันดาพื้นที่โดยรอบเป็นย่านชุมชนข้ามชาติหลากหลายยุค ทั้งจีน ฮอลันดา ญี่ปุ่น มุสลิม และโปรตุเกส หลายชุมชนยังคงอยู่จนถึงปัจจุบันองค์ประกอบเหล่านี้สะท้อนภูมิทัศน์วัฒนธรรมสำคัญและบทบาทของอยุธยาในฐานะเมืองท่านานาชาติ ในอดีตบริเวณปากน้ำแห่งนี้เคยคึกคักด้วยเรือสินค้านานาชาติและเรือพื้นบ้านที่หลังไหลเข้ามาค้าขาย แสดงถึงความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของเมือง

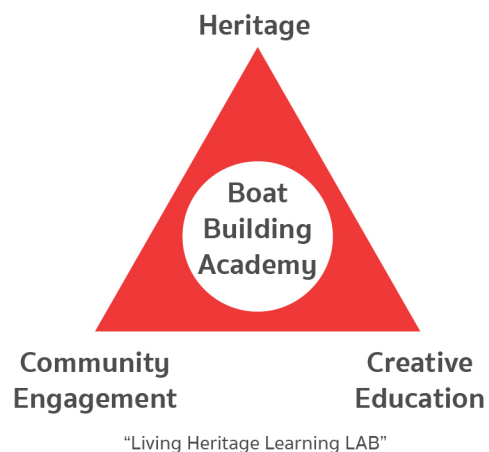
โมเดล “Living Heritage Learning LAB” แสดงให้เห็นว่าสถาบันช่างต่อเรือ (Boat Building Academy) เป็นหัวใจกลางของการเชื่อมโยง 3 มิติสำคัญ ได้แก่

Heritage การสืบค้นและรักชมรดกความรู้เรื่องเรือและแม่น้ำจากอดีต

Creative Education การสร้างพื้นที่ให้คนรุ่นใหม่เรียนรู้ฝึกทักษะ และต่อยอดความรู้ช่างเรืออย่างสร้างสรรค์

Community Engagement การเปิดพื้นที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ถ่ายทอดประสบการณ์ และร่วมกันฟื้นชีวิตเรือไม้

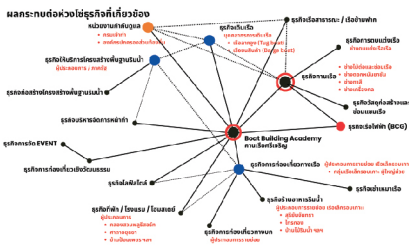
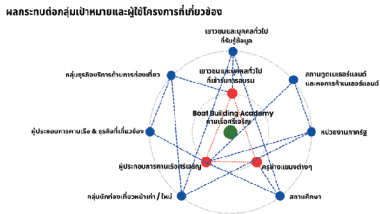
ภาพนี้จึงสื่อว่าการสร้าง “ช่างเรือรุ่นใหม่” ไม่ได้เป็นเพียงการสอนทักษะช่างต่อเรือเท่านั้น แต่เป็นการเรียนรู้เพื่อสานต่อให้ภูมิปัญญาแม่น้ำไหลต่อไปสู่นาคต ผ่านการบูรณาการมรดก วัฒนธรรม การศึกษา และชุมชนเข้าด้วยกันอย่างมีชีวิต

กิจกรรม Walk Rally: สืบสานเรือไม้อยุธยา ชวนเยาวชน ออกสำรวจคานเรือผ่าน 6 งานการเรียนรู้ที่สนุกและลงมือทำจริง เพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์เรือไม้กับทักษะช่างร่วมสมัย ตั้งแต่การรู้จักเรือไม้ เครื่องมือ โครงสร้าง และศัพท์ช่าง ไปจนถึงการผูกเชือกและทดลองซ่อมเรือจริง กิจกรรมนี้ช่วยเปิดโลกภูมิปัญญาช่างเรืออย่างใกล้ชิด พร้อมจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ให้เยาวชนเห็นคุณค่ามรดกกรรมน้ำของอยุธยา

- งานเรือประวัติศาสตร์: ฟังเรื่องเล่าเกี่ยวกับเรือไม้ 5 ลำ และอธิบายถึงหลักความปลอดภัยในการใช้เรือและพื้นที่บนน้ำ
- งานเรือรู้รอบ: เพื่อเข้าใจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรือไม้ และวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับเรือ
- งานเรือเครื่องมือ: เพื่อเข้าใจบทบาทของเครื่องมือในการต่อเรือ
- งานเรือแห่งปัญญา: เพื่อเรียนรู้โครงสร้าง และคำศัพท์ช่างเรือ
- งานเรือสร้างสรรค์: เรียนรู้การผูกเชือกเรือจากป้าข้อมูล และทำการผูกเชือกภายในเวลาที่กำหนด
- งานเรือฟื้นฟู: เรียนรู้ และทดลองการซ่อมเรือ (การตอกหมัน, การขัดไม้ ฯลฯ)

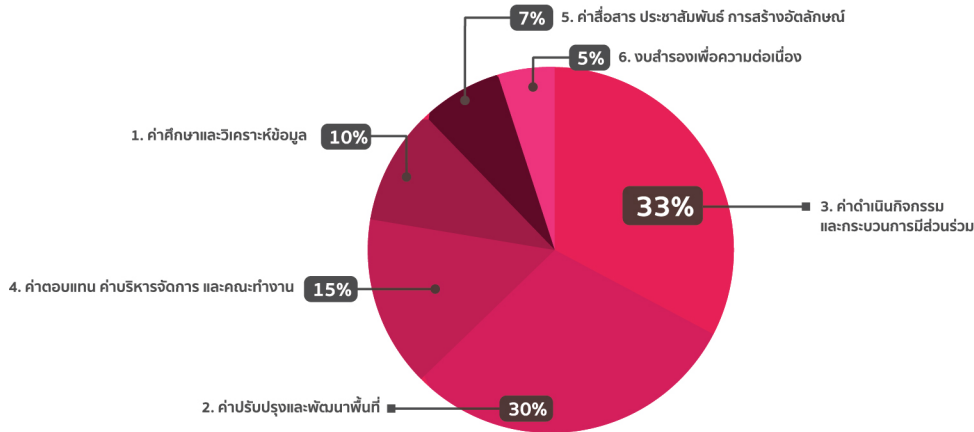

โครงการวางผังและออกแบบพื้นที่คานเรือศรีอยุธยามุ่งพัฒนาให้เป็น "พื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต" ผ่านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการต่อเรือพื้นบ้านควบคู่กับการใช้งานร่วมสมัยของชุมชนริมคลอง พื้นที่จะถูกจัดระบบให้รองรับกิจกรรมสาธารณงานช่างเรือ นิทรรศการ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พร้อมสร้างเส้นทางเรียนรู้ที่เชื่อมโยงประวัติศาสตร์วิถีชุมชน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์เข้าด้วยกัน เพื่อให้คานเรือยังคงนับหนักในฐานะศูนย์กลางมรดกทางน้ำของท้องถิ่นต่อไป

นิทรรศการภายในเรือทำหน้าที่เป็น "ศูนย์เรียนรู้พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ พัฒนาครูช่าง" ที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่อเรือและภูมิปัญญาช่างเรือแบบดั้งเดิม ผ่านการจัดพื้นที่แสดงโครงสร้าง เทคนิค และวิถีชีวิตการต่อเรือในอดีตควบคู่กับ Maker Space สำหรับทดลองสร้างจริง นักท่องเที่ยวในพื้นที่นี้เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงมรดกทางน้ำเข้ากับการเดินทางที่รื่นรมย์และเส้นทางชุมชนต่างชาติในอยุธยา เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และการใช้พื้นที่อย่างสร้างสรรค์ที่ต่อยอดสู่เศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

"คน" คือหัวใจของ
การส่งต่อมรดกวัฒนธรรม
และการพัฒนาย่านสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

แผนการบริหารจัดการงบประมาณ

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมของชุมชน

พื้นที่กายภาพ
(Physical Space)

พื้นที่ทางสังคม/วัฒนธรรม
(Social & Cultural Space)

พื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
(Creative/Economic Space)

พื้นที่คานเรือศรีอยุธยาซึ่งมีขนาดรวมประมาณ 10 ไร่ และพื้นที่เป้าหมายราว 1,000 ตารางเมตร จะถูกพัฒนาให้เป็นลานนิทรรศการและกิจกรรมกลางแจ้ง โดยใช้อัตลักษณ์ของคานเรือดั้งเดิมเป็นฐานสำคัญ เช่น แนวรางสลีปเวย์ เรือไม้ขนาดต่าง ๆ และภูมิทัศน์น้ำเจ้าพระยา การปรับปรุงเน้นการอนุรักษ์ควบคู่กับการออกแบบภูมิทัศน์ใหม่ เพื่อให้เป็น "พิพิธภัณฑ์กลางแจ้งที่มีชีวิต" ที่รองรับกิจกรรมเรียนรู้ การสาธิตงานช่าง และการจัดกิจกรรมชุมชนร่วมสมัย

พื้นที่นี้ตั้งอยู่ใจกลางภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนนานาชาติในสมัยอยุธยา เช่น หมู่บ้านออสนดา หมู่บ้านญี่ปุ่น วัดพนัญเชิง และชุมชนมุสลิมริมฝั่งน้ำ การพัฒนาพื้นที่จะสร้างบทบาทใหม่ให้คานเรือเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมทางเรือของเมืองเก่านานาชาติ เปิดให้ชุมชน เยาวชน และนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมผ่านกิจกรรม เช่น การเรียนช่างต่อเรือ การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมศิลปะร่วมสมัย และการเชื่อมโยงประวัติศาสตร์การเดินทางของอยุธยากับชีวิตปัจจุบันชุมชน

คานเรือศรีอยุธยาเป็นพื้นที่กายภาพเป็นฐานของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยการต่อยอดภูมิปัญญาช่างเรือและภูมิทัศน์แบบพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งให้เกิดมูลค่าใหม่ เช่น โครงการ "ช่างเรือรุ่นใหม่", เวิร์กช็อปศิลปะออกแบบเรือ, ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากวัสดุเรือ, ทัวร์เรียนรู้ทางน้ำ และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การฟื้นฟูพื้นที่นี้ในเชิงสร้างสรรค์จะช่วยขยายโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ศิลปิน และผู้ประกอบการท้องถิ่นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Creative

Cultural

District

การต่อเรือแบบดั้งเดิมถูกพัฒนาให้ร่วมสมัยผ่านงานดีไซน์, กระบวนการเรียนรู้ใหม่, Maker space สำหรับช่างรุ่นใหม่

เรืออยุธยาเป็นสัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรมของสายน้ำ เจ้าพระยา อัตลักษณ์เมืองเก่า

เป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงต่อเรือ ชุมชนริมน้ำ พิพิธภัณฑ์สร้างเครือข่ายช่างเรือหลากหลายให้เติบโตเป็นย่านหัตถกรรมริมน้ำ

รายงานความคืบหน้าโครงการพัฒนาต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์
(Creative Cultural District)
ช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน
(Next-Gen Boatbuilders: Learn, Craft, Carry On)
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

	หน้า
1. ข้อมูลการสมัคร	1
2. ข้อมูลการพิจารณาและผลการคัดเลือกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	23
3. ข้อมูลการพัฒนาในกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การพัฒนาแผนที่ และต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Cultural District)	24
4. ข้อมูลการพัฒนา ต้นแบบพื้นที่ผ่านการคัดเลือก	26
4.1 รายงานความคืบหน้า	
4.1.1 กิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิระดับย่านฯ ที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน ในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 500 เมตร	
4.1.2 กิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่	
4.1.3 พื้นที่ดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบ ขนาดอย่างน้อย 200 ตรม. ต่อพื้นที่	
4.2 ประเมินผล	
4.3 รายละเอียดค่าใช้จ่าย	
5. ข้อเสนอแนะและแนวทางการต่อยอดในอนาคต	60
5.1 แผนระยะสั้น กลาง ยาว พร้อมข้อเสนอแนะตัวชี้วัด (KPI) สำหรับย่านในการรักษาระดับการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์	
5.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ขับเคลื่อนสำคัญ	
5.3 การวางแผนสำหรับการขยายผลในอนาคต (Scalability)	
5.4 การส่งเสริมความยั่งยืนในต้นแบบ	
6. ภาคผนวก	65

1. ข้อมูลการสมัคร

ชื่อโครงการ

(ภาษาไทย) ช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน

(ภาษาอังกฤษ) Next-Gen Boatbuilders: Learn, Craft, Carry On

1. ความพร้อมของพื้นที่

ชื่อจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

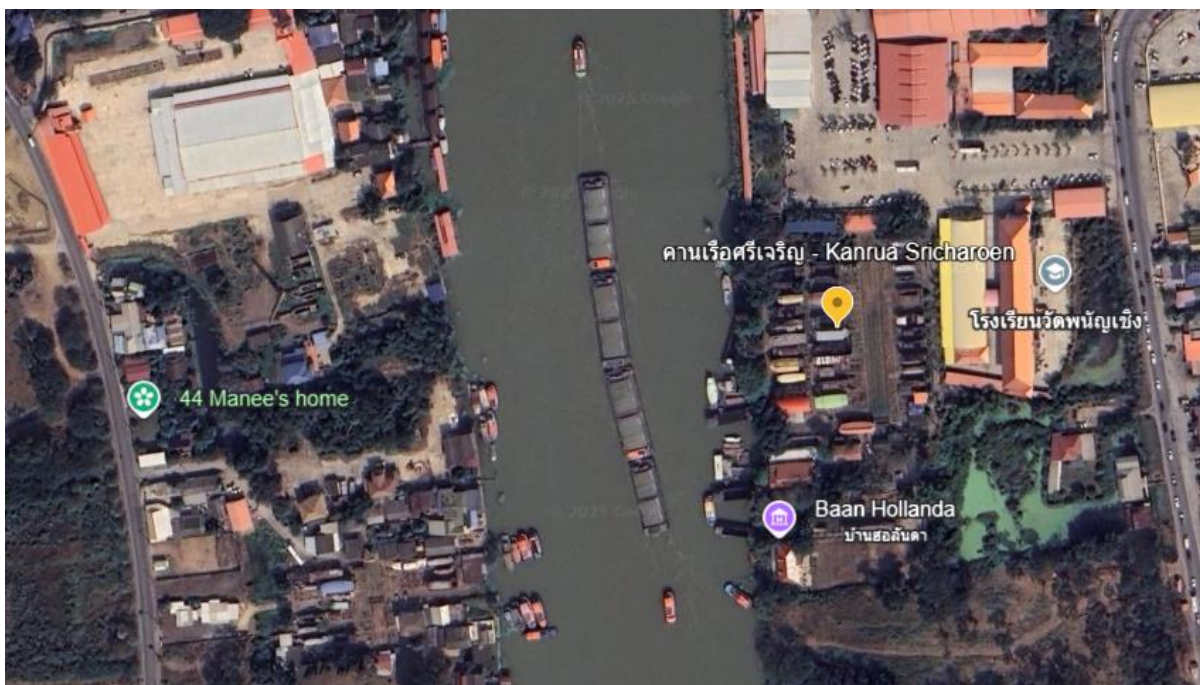
ชื่อพื้นที่/ย่าน/ชุมชน พื้นที่คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา

ที่อยู่ คานเรือศรีเจริญ 42 ถนนไปเกาะเรียน ตำบลคลองสวนพลู อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.) (รวมกันไม่น้อยกว่า 200 ตารางเมตร) พื้นที่คานเรือศรีเจริญมีขนาดประมาณ 10 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของวัดพนัญเชิง บริเวณจุดบรรจบกันของแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก หรือปากแม่น้ำบางกระจะ ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านฮอลันดาเดิมในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยพื้นที่เป้าหมายสำหรับการพัฒนามีขนาดประมาณ 1,000 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ลานโล่งสลับเวททางทิศใต้ ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่โบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานบ้านฮอลันดา ปัจจุบัน มีเรือไม้ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 5 ลำตั้งอยู่ ได้แก่ เรือทาบทิม 2 ชั้น เรือกระแซง เรือเจ้าคุณ และเรือควนเจ้าพระยาที่ปลดระวางแล้วจำนวน 2 ลำ พื้นที่มีลักษณะเป็นลานเปิดโล่ง ที่มีแนวรางลากจูงเรือฝงอยู่ที่ระนาบพื้นดิน เป้าหมายคือการปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่เพื่อเป็นลานนิทรรศการและกิจกรรมกลางแจ้ง

อาณาเขตโดยรอบ คานเรือศรีเจริญมีอาณาเขตโดยรอบ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	วัดพนัญเชิง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	โรงเรียนวัดพนัญเชิง และที่ดินส่วนบุคคล
ทิศใต้	ติดกับ	พิพิธภัณฑสถานบ้านฮอลันดา
ทิศตะวันตก	ติดกับ	แม่น้ำเจ้าพระยา

ภาพ ผังพื้นที่บริเวณคานเรือศรีเจริญ และบริเวณโดยรอบ

ภาพ พื้นที่บริเวณลานโล่งสลีปเวย์ทางทิศใต้ ติดกับพิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดา

ปัจจุบันมีเรือขนาดเล็ก-กลาง-ใหญ่ จอดอยู่จำนวน 5 ลำ

มีพื้นที่หรือสถานที่สำคัญ บริเวณโดยรอบพื้นที่คานเรือศรีเจริญมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ตั้งของชุมชนต่างชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้แก่ ป้อมเพชร วัดพนัญเชิง หมู่บ้านญี่ปุ่น หมู่บ้านโปรตุเกส โดยสถานที่ทั้งหมดนี้ตั้งอยู่ริมสองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา องค์ประกอบเหล่านี้สะท้อน ภูมิทัศน์ วัฒนธรรมของการเป็นเมืองท่าระดับนานาชาติและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนชาวต่างชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา และบทบาทของพื้นที่ตั้งบริเวณนี้ที่เคยเป็นจุดศูนย์รวมทางการค้าและการเดินเรือในอดีต

ภาพ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนภูมิทัศน์วัฒนธรรมการตั้งถิ่นฐาน
ของชุมชนนานาชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา

จำนวนประชากรในพื้นที่ คานเรือศรีเจริญตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลคลองสวนพลู มีจำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลคลองสวนพลูจำนวน 5,376 คน คิดเป็น 3,484 ครัวเรือน (กรมการปกครอง, 2567)

จำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนผู้มาเยี่ยมชมเมื่อปี 2567 โดยเฉลี่ยประมาณ 960,000 คนต่อเดือน โดยประมาณร้อยละ 85 คือนักท่องเที่ยวชาวไทย และที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567)

มีระบบขนส่งมวลชนสาธารณะที่เข้าถึงพื้นที่ได้สะดวก พื้นที่คานเรือศรีเจริญ – บ้านฮอลันดา ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของเกาะเมืองอยุธยา ใกล้กับจุดบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก การเข้าถึงพื้นที่โดยระบบขนส่งมวลชนสาธารณะยังมีข้อจำกัด โดยมีทางเลือกดังต่อไปนี้

- การเข้าถึงทางรถไฟ โดยสถานีที่ใกล้ที่สุดคือสถานีรถไฟอยุธยา แล้วต่อรถโดยสารหรือแท็กซี่เข้าพื้นที่ (ประมาณ 15–20 นาที)
- การเข้าถึงโดยรถตู้/รถโดยสารประจำทาง ไปลงที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเกาะเมืองอยุธยา จากนั้นต่อรถสองแถว/วินมอเตอร์ไซด์ หรือเหมารถเข้าไปยังพื้นที่
- การเข้าถึงโดยรถตุ๊กตุ๊ก/รถสองแถวท้องถิ่น สามารถนั่งจากตลาดเจ้าพรหม / ท่ารถหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ ค่าโดยสารต่อเที่ยวประมาณ 40–100 บาท แล้วแต่ระยะและการเหมาคัน
- การเข้าถึงทางเรือ โดยเรือเช่าเหมาลำ (สำหรับทัวร์หรือกลุ่ม) สามารถขึ้นเรือที่ท่าคานเรือศรีเจริญ

ความพร้อมด้านอัตลักษณ์ของพื้นที่

- ✓ **ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์** (มีเรื่องราวท้องถิ่น ตำนาน หรือประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ, มีประเพณีและเทศกาลเฉพาะถิ่น, มีชุมชนชาติพันธุ์ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมเฉพาะตัว)

พื้นที่บริเวณคานเรือศรีเจริญตั้งอยู่ทางทิศใต้ของป้อมเพชร ซึ่งเป็นจุดบรรจบกันของแม่น้ำเจ้าพระยา สันนิษฐานจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านฮอลันดาหรือสถานีการค้า VOC ตามที่กรมศิลปากรได้ขุดค้นฐานอาคาร และจดทะเบียนเป็นโบราณสถาน และได้มีการพัฒนาพิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในเวลาต่อมา

บริเวณโดยรอบของพื้นที่ ตลอดแนวสองฝั่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา พบว่าเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวต่างชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งบางชุมชนยังคงมีการตั้งถิ่นฐานสืบเนื่องต่อมาถึงปัจจุบัน และบางชุมชนได้สูญหายไปแล้ว เหลือเพียงแต่ร่องรอยทางเอกสารหรือหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ด้านทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ประกอบด้วย ชุมชนชาวจีนซึ่งมีวัดพนัญเชิงเป็นจุดศูนย์กลาง หมู่บ้านฮอลันดาซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของคานเรือศรีเจริญและพิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดา หมู่บ้านญี่ปุ่นซึ่งปัจจุบันถูกพัฒนาเป็นพื้นที่เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้านทิศตะวันตกประกอบด้วยชุมชนชาวมุสลิมซึ่งยังคงมีการตั้งถิ่นฐานมาถึงปัจจุบัน และหมู่บ้านโปรตุเกสซึ่งมีการขุดค้นพบโครงกระดูกจำนวนมาก และได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางโบราณสถานโดยกรมศิลปากร

องค์ประกอบดังกล่าวนี้คือภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนชาวต่างชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นหนึ่งในหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนบทบาทความเป็นเมืองท่านานาชาติของกรุงศรีอยุธยา และบทบาทของพื้นที่ตั้งบริเวณจุดบรรจบกันของแม่น้ำแห่งนี้ที่เคยเป็นจุดศูนย์กลางของเรือ สินค้าและผู้คนจากหลากหลายประเทศ ทั้งที่เดินทางมาแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า และมาลงหลักปักฐานเพื่อตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย เอกสารทางประวัติศาสตร์จำนวนมากยืนยันว่าในอดีตเคยมีเรือสำเภาจากนานาประเทศจอด

เรียงรายชวักไขว่อยู่ในแม่น้ำบริเวณนี้ ยังไม่นับรวมกับเรือลำเล็กลำน้อยของประชาชนทั่วไป สะท้อนความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของกรุงศรีอยุธยาในอดีต

✓ **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** (ภูมิประเทศหรือภูมิอากาศเฉพาะตัว เช่น ภูเขา ทะเล ป่า, แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สามารถดึงดูดคนได้, ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรพื้นถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์)

พื้นที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศตะวันตก บริเวณทิศใต้ของป้อมเพชร สองฟากฝั่งแม่น้ำตลอดแนวทั้งด้านทิศเหนือและทิศใต้เป็นพื้นที่ตั้งของชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจำนวนมาก เป็นภูมิทัศน์ริมน้ำที่สะท้อนวัฒนธรรมการตั้งถิ่นฐานและใช้ชีวิตริมน้ำของผู้คนชาวอยุธยา ซึ่งสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยอดีต สามารถเข้าถึงและรับรู้ได้โดยการเดินทางทางเรือ ซึ่งปัจจุบันมีทั้งเรือรับจ้างขนาดเล็กและขนาดใหญ่ให้บริการ เป็นภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมและมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำเชิงสร้างสรรค์

✓ **ด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิต** (ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณภาพ, อาชีพดั้งเดิม เช่น การทอผ้า การทำเครื่องปั้นดินเผา การเกษตรอินทรีย์, วิถีชีวิตชุมชนที่ยังคงเอกลักษณ์ เช่น ตลาดโบราณ บ้านเรือนไทย)

บริเวณโดยรอบของพื้นที่ตั้งโครงการเคยเป็นพื้นที่ศูนย์กลางการค้าทางเรือในสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่เคยมีเรือสำเภาจำนวนมากจากต่างประเทศมาจอดเรียงราย และเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชนชาวต่างชาติหลากหลายเชื้อชาติทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้า องค์กรความรู้ และเทคโนโลยีระหว่างกัน หนึ่งในนั้นคือการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ ซึ่งต่อมาได้ไหลรินสู่ราชสำนักและชาวบ้านของกรุงศรีอยุธยา ดังมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าราชสำนักไทยในยุคสมัยนั้นสามารถดำเนินธุรกิจต่อเรือสำเภาได้

แม้ในยุคสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พื้นที่บริเวณจุดบรรจบกันของแม่น้ำบริเวณนี้ก็ยังเป็นสถานที่ที่เคยมีเรือมาชุมนุมกันอย่างคึกคัก โดยเฉพาะเรือบรรทุกสินค้า และเรือโดยสารสาธารณะระยะทางไกล ด้วยทำเลที่ตั้งที่มีความเหมาะสมเป็นจุดเปลี่ยนถ่ายของการเดินเรือ และการซ่อมแซมบำรุงเรือ จึงปรากฏว่ามีธุรกิจการให้บริการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ตั้งอยู่บริเวณนี้หลายแห่ง คานเรือศรีเจริญซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งโครงการนี้เป็นหนึ่งนั้น และมีบทบาทสำคัญเป็นคานเรือที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและเก่าแก่ที่สุดที่ปัจจุบันยังคงใช้เทคนิคการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ดั้งเดิมอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงยังพัฒนาต่อยอดและนำเทคนิควิธีการหรือวัสดุสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการร่วมสมัย

การต่อเรือไม้ขนาดใหญ่ต้องการทั้งความรู้ ทักษะเฉพาะ เครื่องมือ สถานที่ และช่างฝีมือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดนี้ไม่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ในช่วงระยะเวลาอันสั้น เป็นโอกาสที่ดียิ่งที่คานเรือศรีเจริญมีความพร้อมและศักยภาพสูงในองค์ประกอบเหล่านี้ และพร้อมที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะดังกล่าวนี้สู่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ ด้วยมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนที่จะส่งต่อภูมิปัญญาดังกล่าวนี้สู่คนรุ่นต่อไป

✓ **ด้านศักยภาพเชิงสร้างสรรค์** (งานหัตถกรรม งานศิลป์ที่มีสไตล์เฉพาะ เช่น ลายผ้าพื้นถิ่น, สถาปัตยกรรม พื้นถิ่นที่สะท้อนอัตลักษณ์, การแสดงพื้นบ้าน เพลง ดนตรี หรือการพ่อน้ำที่สืบทอดกันมา)

คานเรือศรีเจริญมีความพร้อมและศักยภาพด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคดั้งเดิมให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ธุรกิจรับต่อและซ่อมเรือของคานเรือศรีเจริญนั้นก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2509 ในยุคที่การเดินทางและขนส่งทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยายังคงคึกคัก คานเรือศรีเจริญเคยซ่อมแซมเรือเป็นจำนวนมากถึง 400 ลำต่อเดือน โดยไม่นับรวมเรือที่สร้างใหม่ คานเรือศรีเจริญแห่งนี้ถือว่าเป็นคานเรือที่มีเทคโนโลยีทันสมัยจากต่างประเทศ สามารถต่อเรือทุกประเภทได้อย่างชำนาญ โดยเฉพาะเรือไม้ที่ถือว่าเป็นความชำนาญพิเศษของคานเรือศรีเจริญ การใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สืบทอดมาจากช่างเรือชาวจีนและเทคโนโลยีเดิมของชาวฮอลแลนด์ในการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ ทั้งการเข้าไม้ ตัดไม้ และการตอกหมันทำยาชันคือจุดเด่นของคานเรือแห่งนี้ ที่สำคัญคือภูมิปัญญาเหล่านี้ยังถูกส่งต่อมาสู่ช่างยุคปัจจุบัน ทำให้คานเรือศรีเจริญเป็นเพียงคานเรือแห่งเดียวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ยังคงรักษาและใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาดั้งเดิมในการซ่อมแซมและต่อเรือไม้ในปัจจุบัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาลักษณะทางกายภาพในปัจจุบันของพื้นที่คานเรือที่มีขนาดประมาณ 10 ไร่ จะพบว่ามีการจัดวางเรือไม้ขนาดใหญ่เป็นจำนวนมากกว่า 30 ลำตั้งแสดงอยู่ในพื้นที่ ทำให้พื้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งที่มีชีวิต ที่นอกจากจะมีภูมิทัศน์ที่แปลกตาแล้ว ยังสามารถสร้างการรับรู้และเชื่อมโยงความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาในอดีตสู่ปัจจุบันได้อย่างมีเสน่ห์และน่าสนใจ

ในด้านเครือข่ายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ คานเรือศรีเจริญมีบทบาทเป็นพื้นที่เพื่อการเรียนรู้ หรือห้องทดลองที่มีชีวิตของนักเรียนและนักศึกษาจากหลากหลายสถาบัน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงเคยเปิดพื้นที่ให้กลุ่มศิลปินทั้งจากภายในและภายนอกพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาดำเนินกิจกรรมด้านศิลปะหลายครั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จึงถือว่ามีความพร้อมและศักยภาพสูงในการคัดเลือกเป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิตของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาภายใต้โครงการ Creative Cultural District โดยกิจกรรมหลักที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคือการอบรมทักษะการต่อเรือให้กับเยาวชนและนักศึกษาที่สนใจจะเป็นช่างเรือรุ่นใหม่ในอนาคต และการต่อยอดคุณค่าด้านหัตถกรรมการต่อเรือในเชิงศิลปะและการออกแบบ โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มนักเรียนด้านศิลปะและการออกแบบมีส่วนร่วมในการออกแบบลวดลายประดับตกแต่งเรือ

ภาพบรรยากาศพื้นที่คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีศักยภาพเป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งเพื่อการเรียนรู้เรื่องการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคดั้งเดิม

2. บุคลากรและทีมขับเคลื่อน

2.1 หัวหน้า

ชื่อ-สกุล (TH) ดร. ปาริษา มุสิกคามะ

ชื่อ-สกุล (EN) Parisa Musigakama, Ph.D.

ความเชี่ยวชาญ การออกแบบแบบมีส่วนร่วม

หมายเลขโทรศัพท์ 085 109 7762

E-mail parisa.m@rsu.ac.th

รายละเอียดความรับผิดชอบ หัวหน้าโครงการ บริหารจัดการภาพรวม

2.2 บุคลากร

ชื่อ-สกุล (TH) ดร. ศศิกัญจน์ ศรีโสภณ

ชื่อ-สกุล (EN) SASIKAN SRISOPON, Ph.D.

ความเชี่ยวชาญ การออกแบบที่อยู่อาศัย / การปรับปรุงและพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนและเมือง / การออกแบบสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน / สถาปัตยกรรมเพื่อสังคม / กระบวนการมีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาชุมชน

หมายเลขโทรศัพท์ 095 162 9245

E-mail sasikanrsu@gmail.com

รายละเอียดความรับผิดชอบ การประสานงาน การวิจัย การออกแบบกิจกรรม การสร้างกระบวนการ

2.3 บุคลากร

ชื่อ-สกุล (TH) อ.วัชรวีรธรณ หิรัญพลาวัสส์

ชื่อ-สกุล (EN) Watchaleewarn Hirunpalawat

ความเชี่ยวชาญ จิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ สถาปัตยกรรมและเซรามิกส์ อาทิ วาดเส้น ภาพพิมพ์ ปั้น สื่อผสม แกะสลักและแม่พิมพ์ปูน เรซิน ซิลิโคน

หมายเลขโทรศัพท์ 081-994-2246

E-mail watchalee@aru.ac.th

รายละเอียดความรับผิดชอบ การออกแบบกิจกรรม การสร้างกระบวนการ

2.4 บุคลากร

ชื่อ-สกุล (TH) อ. อามาล ภักดีธรรม ฉิมวิไลทรัพย์

ชื่อ-สกุล (EN) Aamaal Phakdeetham Chimvilaisup

ความเชี่ยวชาญ การออกแบบสถาปัตยกรรม / การอนุรักษ์พลังงาน / สถาปัตยกรรมเพื่อสังคม

หมายเลขโทรศัพท์ 081 428 6231 E-mail aamaal.c@rsu.ac.th

รายละเอียดความรับผิดชอบ การควบคุมการจัดแบบสถาปัตยกรรม การควบคุมงบประมาณโครงการ

2.5 บุคลากร

ชื่อ-สกุล (TH) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤตพร ลาภพิมพ์

ชื่อ-สกุล (EN) Asst.Prof.Kritaporn Lappimol

ความเชี่ยวชาญ การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม / กระบวนการมีส่วนร่วม

หมายเลขโทรศัพท์ 092-6426394 E-mail kritapornrsu@gmail.com

รายละเอียดความรับผิดชอบ การประสานงาน การวิจัย การออกแบบกิจกรรม การสร้างกระบวนการ

2.6 บุคลากร

ชื่อ-สกุล (TH) อ.มนต์ชัย บุญญะวิภากุล

ชื่อ-สกุล (EN) Mr. Monchai Bunyavipakul

ความเชี่ยวชาญ Architectural Design, Generative AI, Market Research and Strategic, Digital Communication for Design, Computer Aided for Architectural Design

หมายเลขโทรศัพท์ 084-610-8999

E-mail monchai.b@rsu.ac.th

รายละเอียดความรับผิดชอบ การประชาสัมพันธ์โครงการ

4. เครือข่ายและความร่วมมือ

หน่วยงานภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาที่ร่วมทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบในโครงนี้ ประกอบด้วย

- หน่วยงานภาครัฐ: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฯ (อยู่ระหว่างการประสานความร่วมมือ)
- หน่วยงานท้องถิ่น: เทศบาลตำบลคลองสวนพลู (อยู่ระหว่างการประสานความร่วมมือ)
- หน่วยงานเอกชน: คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจคานเรือและผู้เชี่ยวชาญด้านการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม ที่มีศักยภาพถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะแก่เยาวชนรุ่นใหม่
- หน่วยงานภาคการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยรังสิต ในฐานะหน่วยงานภาคการศึกษาสนับสนุนการออกแบบและพัฒนาสถานที่ การจัดกิจกรรม และการบันทึกองค์ความรู้เพื่อการเผยแพร่สู่สาธารณะ
- หน่วยงานภาคการศึกษา: สถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในท้องถิ่น อาทิ โรงเรียนวัดพนัญเชิง โรงเรียนจอมสุรางค์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ฯลฯ (อยู่ระหว่างการประสานความร่วมมือ)

แนวทางการสนับสนุนผู้ประกอบการสร้างสรรค์ผ่านการต่อยอดภูมิปัญญาเรือไม้

โครงการนี้มุ่งส่งเสริมผู้ประกอบการสร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมต่อเรือ เติมนเรือ และการท่องเที่ยวทางน้ำ ผ่านการถ่ายทอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิมสู่กลุ่มเยาวชนและสาธารณชนในวงกว้าง โดยเครือข่ายภาคการศึกษานำโดยมหาวิทยาลัยรังสิตร่วมกับคานเรือศรีเจริญ จะเป็นกลไกหลักในการพัฒนา พื้นที่ต้นแบบ และจัดกิจกรรม “เรียน-รู้-สาน” เพื่อปลูกจิตสำนึกใหม่ให้เยาวชนเห็นคุณค่าและศักยภาพของภูมิปัญญาไทยแนวทางนี้ไม่เพียงสร้างกระบวนการเรียนรู้ซึ่งมีส่วนร่วม แต่ยังเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สาธารณะ และสร้างแรงขับเคลื่อนสู่เครือข่ายความร่วมมือในระดับจังหวัดและประเทศ อันจะนำไปสู่การฟื้นฟูและต่อยอดเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในอนาคต

5. แผนการดำเนินงานการพัฒนาต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ ครอบคลุมระยะเวลาโครงการ 90 วัน (สามารถพัฒนาต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน) (ให้ระบุจำนวน วัน และระยะเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ) ตัวอย่าง 90 วัน (กันยายน.2568 - พฤศจิกายน 2568)

(ข้อกำหนด ในแต่ละพื้นที่ต้นแบบจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อม จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิระดับย่านๆ ที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน ในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 500 เมตร เช่น ผู้นำชุมชนย่านสร้างสรรค์ ผู้นำ กลุ่มเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ เป็นต้น ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลในพื้นที่ เช่น สำนักงานเขต เทศบาล อบต. เป็นต้น เพื่อรับฟังข้อมูล อย่างน้อย 1 ครั้ง สำหรับการนำข้อมูลไปพัฒนาต้นแบบ)

แผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา												ผู้รับผิดชอบหลัก	งบประมาณ	เป้าหมาย
	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3						
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
1. สำรวจพื้นที่เป้าหมายโครงการ													อ. อามาล	2,000.00	<ul style="list-style-type: none"> รายการปรับปรุงพื้นที่
2. ประชุมหารือกับคานเรือศรีเจริญเพื่อสรุปแนวทางการปรับปรุงพื้นที่ และจัดกิจกรรม													อ.ปาริษา อ.ศศิกัญจน์ คานเรือศรีเจริญ	-	<ul style="list-style-type: none"> รายการปรับปรุงพื้นที่ แผนดำเนินงานกิจกรรม
3. ประชาสัมพันธ์โครงการ และรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์													อ.มนต์ชัย	20,000.00	<ul style="list-style-type: none"> สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ≥ 3 ครั้ง สรุปรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. ปรับปรุงพื้นที่ และจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อรองรับกิจกรรม “การต่อเรือไม้ขนาดเล็ก”													อ. อามาล คานเรือศรีเจริญ	570,000.00	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมความพร้อมด้านสถานที่ และอุปกรณ์
5. ประชุมหารือกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่ออธิบาย													อ.ปาริษา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. อามาล อ.วัชรวีรณ	-	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงและขยายเครือข่ายความร่วมมือ ≥ 3 หน่วยงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา												ผู้รับผิดชอบหลัก	งบประมาณ	เป้าหมาย
	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3						
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
วัตถุประสงค์ ประชาสัมพันธ์โครงการ และวางแผนพัฒนากิจกรรมร่วมกัน															
6. การสาธิตวิธีการซ่อมแซมเรือไม้กระแซง เพื่อเก็บข้อมูล และบันทึกในรูปแบบ รูปเล่ม													อ.ปาริชา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. อามาล คานเรือศรีเจริญ	165,000.00	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนครั้งของการสาธิต ≥ 4 ครั้ง
7. การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการการต่อเรือไม้ ขนาดเล็กสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยม ปลาย และบุคคลทั่วไป													อ.ปาริชา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. อามาล คานเรือศรีเจริญ	66,000.00	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 15 คน (3 ทีม) จำนวนการอบรม 3 วันต่อเนื่อง (เต็ม วัน)
8. รวบรวมข้อมูล เพื่อ 1) จัดทำ “คู่มือช่างเรือ” สำหรับ เยาวชนและประชาชนทั่วไป 2) ผลิต สื่อร่วมสมัย แนะนำข้อมูล สถานที่ และเรือ 5 ลำในพื้นที่ โดย เชื่อมโยงเรื่องเล่าประวัติศาสตร์ สถานที่ และเทคนิคการต่อเรือ													อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร คานเรือศรีเจริญ	50,000.00	<ul style="list-style-type: none"> คู่มือช่างเรือจำนวน 1 เล่ม (ขนาด A5 จำนวน 30 หน้า มีภาพประกอบ + ภาษาเข้าใจง่าย + QR Code วิดีโอสาธิต) แผ่นพับขนาด A3 แสดงข้อมูล สถานที่คานเรือศรีเจริญ และประวัติ เรือ 5 ลำที่จัดแสดงในพื้นที่ ป้ายข้อมูลกลางแจ้งพร้อม QR Code แนะนำสถานที่ และเรือจำนวน 5 ลำ ในพื้นที่

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา												ผู้รับผิดชอบหลัก	งบประมาณ	เป้าหมาย
	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3						
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
9. จัดนิทรรศการ และกิจกรรมนำเสนอ ผลลัพธ์ของโครงการ													อ.ปาริษา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. อามาล อ. มนต์ชัย	14,850.00	<ul style="list-style-type: none"> • นิทรรศการและกิจกรรมนำเสนอ ผลลัพธ์โครงการ จำนวน 1 ครั้ง • ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 30 คน • สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ≥ 3 ครั้ง
10. จัดพิมพ์รายงานสรุปผลการดำเนิน โครงการ													อ.ปาริษา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. มนต์ชัย	20,000.00	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ 1 ฉบับ

6. แผนการดูแลรักษาต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ ระยะเวลา 180 วัน (ตลอดระยะเวลาอย่างน้อย 180 วัน)
(ให้ระบุจำนวน วัน และระยะเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ) ตัวอย่าง 180 วัน (มกราคม 2569 - มิถุนายน 2569)

แผนการดูแลรักษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา						ผู้รับผิดชอบหลัก	งบประมาณ	เป้าหมาย
	เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6			
1. อบรมทีมงานบริหารพื้นที่ และประชาสัมพันธ์โครงการ							อ.ปารีชา	30,080.00	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เข้ารับการอบรม $\geq$ 3 คน ระยะเวลาการอบรม 1 วัน
2. เปิดสถานที่เพื่อเป็นพื้นที่เรียนรู้แก่สาธารณะ							คานเรือศรีเจริญ	-	<ul style="list-style-type: none"> เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมพื้นที่
3. จัดกิจกรรม 2 เดือน/ครั้ง โดยเน้นกิจกรรมเชิงศิลปะ และดนตรี							คานเรือศรีเจริญ อ.ปารีชา เครือข่ายภาคชุมชน สถาบันการศึกษา	12,070.00	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนกิจกรรมจัดขึ้น $\geq$ 2 ครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ระดับสาธารณะ มีผู้เข้าชมพื้นที่และร่วมกิจกรรม $\geq$ 30 คน/ครั้ง
4. สื่อสารผลการดำเนินงานผ่านเพจ Facebook และจัดทำ booklet สื่อความรู้							คานเรือศรีเจริญ อ.ปารีชา อ.ศศิกัญจน์ ผศ. กฤตพร อ. มนต์ชัย	50,000.00	<ul style="list-style-type: none"> สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media $\geq$ 24 ครั้ง (เฉลี่ย 1 ครั้ง/สัปดาห์)

7. แนวคิดของโครงการ (Concept) พร้อมภาพตัวอย่างประกอบ

โครงการ “ช่างเรื่อรุ่นใหม่ – เรียน รู้ สาน” คือโครงการระยะที่ 2 ที่ต่อเนื่องจากโครงการวางผังและออกแบบสถาปัตยกรรมในพื้นที่คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต ซึ่งดำเนินมาในระหว่างปี 2566-2568 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้เป็น “พื้นที่สร้างสรรค์ที่มีมิติด้านเศรษฐกิจ” โดยอาศัยทุนทางวัฒนธรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นในหัตถกรรมการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม ผสานกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมสมัย ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มเยาวชน ศิลปิน และภาคการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้พื้นที่อย่างสร้างสรรค์ พร้อมเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถต่อยอดภูมิปัญญาสู่กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ได้ในอนาคต เช่น การสร้างผลิตภัณฑ์ที่ระลึกจากวัสดุเรือไม้เก่า การผลิตสื่อแนะนำพื้นที่ และการจัดกิจกรรมเชิงท่องเที่ยวทางน้ำร่วมกับชุมชนใกล้เคียง

ความตั้งใจของโครงการนี้คือการสร้างพื้นที่ทดลอง (Living Lab) ที่เปิดให้ชุมชน เยาวชน และภาคีเครือข่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และจุดประกายการเห็นคุณค่าของอาชีพดั้งเดิม ภายใต้กรอบของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงวัฒนธรรม วิถีชีวิต และเศรษฐกิจในพื้นที่

โครงการมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่

- 1) การเปิดพื้นที่คานเรือศรีเจริญซึ่งมีคุณสมบัติเป็นพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิตสู่การเป็นพื้นที่เรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะช่างฝีมือ สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น และเยาวชน ในการร่วมออกแบบกิจกรรมและใช้พื้นที่สร้างสรรค์ร่วมกัน
- 3) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ ด้วยกิจกรรมการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก
- 4) การบันทึกองค์ความรู้เรื่องการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ในรูปแบบสื่อร่วมสมัย เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ
- 5) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ และสร้างระบบนิเวศเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำในอนาคต

โครงการสนับสนุนให้ใช้พื้นที่คานเรือศรีเจริญเป็นพื้นที่นาร่องของโครงการ ด้วยมีความเหมาะสมและศักยภาพพร้อมในหลายมิติ ได้แก่

- 1) การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทปัจจุบัน
- 2) มีพื้นที่ตั้งขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเรือไม้จำนวนมากกว่า 30 ลำ จัดแสดงอยู่กลางแจ้ง เรือเหล่านี้ทุกลำมีเรื่องราว เรื่องเล่า และเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของการตั้งถิ่นฐานทางน้ำ และการคมนาคมทางน้ำที่เคยรุ่งเรืองในอดีต
- 3) ที่ตั้งของคานเรือศรีเจริญมีเรื่องราวและเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ ด้วยได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านฮอลันดาเดิม หรือสถานีการค้า VOC ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง

เรื่องการค้าทางทะเลในสมัยกรุงศรีอยุธยา และมีความเชี่ยวชาญอย่างมากด้านเทคโนโลยีการต่อเรือ

- 4) พื้นที่โดยรอบคานเรือศรีเจริญสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงมากด้านการท่องเที่ยวทางน้ำ ภายใต้ธีมการท่องเที่ยวถิ่นฐานชุมชนต่างชาติในสมัยกรุงศรีอยุธยา สามารถใช้คานเรือศรีเจริญเป็นจุดตั้งต้นหรือจุดจบของการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่าเรือ พร้อมให้บริการ

จากความเหมาะสมและศักยภาพดังกล่าว โครงการจึงนำ “**กระบวนการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน**” มาประยุกต์ใช้ และเสนอให้มีการปรับปรุงพื้นที่และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

- 1) ปรับปรุงพื้นที่บางบริเวณของคานเรือศรีเจริญเป็นพื้นที่เรียนรู้ปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก และเป็นลานกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรี
- 2) จัดกิจกรรมการอบรมต่อเรือไม้ขนาดเล็กให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ในช่วงระยะเวลา 90 วันแรกของการดำเนินโครงการ
- 3) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการต่อเนื่อง ในรูปแบบกิจกรรมการศึกษา มรดกภูมิปัญญาเชิงสร้างสรรค์ในช่วงเวลา 180 ของการดูแลรักษาพื้นที่ รวมจำนวน 3 ครั้ง
- 4) รวบรวมข้อมูลและจัดทำสื่อร่วมสมัย เพื่อบันทึกและเผยแพร่ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิมที่กำลังเสี่ยงต่อการสูญหายไป
- 5) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษา อนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือไม้

ผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ดังนี้

- **กระบวนการรวมกลุ่ม** เป็นกระบวนการรวบรวมคนที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในบริบททางวัฒนธรรมมาทำงานร่วมกัน เป็นการเพิ่มโอกาสในการแก้ปัญหา และอำนาจต่อรองในการดำเนินกิจกรรมในชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ
- **กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน** ประกอบด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดแผนงานหรือกิจกรรม การลงมือปฏิบัติงาน และการประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นปัจจัยหลักในการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม
- **กระบวนการฟื้นฟู ผลิตซ้ำ และสร้างใหม่** เป็นการที่ชุมชนนำเอาทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาฟื้นฟู ปรับปรุง และพัฒนา เพื่อรักษาและต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ร่วมสมัย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในอนาคต

- **กระบวนการเสริมสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม** เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนในท้องถิ่นมีการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้ให้ชุมชนในท้องถิ่นเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความรัก และความหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน
- **กระบวนการเชื่อมโยงเครือข่ายวัฒนธรรมท้องถิ่น** เพื่อสนับสนุนให้เครือข่ายความร่วมมือกลุ่มต่าง ๆ ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรมภายใต้การสนับสนุนงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายงานวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาคน พัฒนาชุมชน พัฒนาศิลปวัฒนธรรม และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตในบริบทวัฒนธรรมของตนเอง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสานความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ
- **กระบวนการพัฒนาศักยภาพผู้นำและคนในท้องถิ่น** เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำและคนในท้องถิ่นให้มีความรู้และความเข้าใจ และได้แนวทางการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- **กระบวนการใช้สื่อสาธารณะด้านวัฒนธรรมและการพัฒนา** เพื่อเผยแพร่แนวคิดและกระบวนการทางวัฒนธรรมไปสู่ประชาชน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจต่อมรดกทางวัฒนธรรมของตน

จึงเป็นที่ประจักษ์ว่าวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานโครงการตามที่เสนอมานี้มี**ศักยภาพสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาตินโยบายซอฟต์แวร์ นโยบายเมืองแห่งการเรียนรู้ นโยบายเมืองสร้างสรรค์ และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน** โครงการมีความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาพื้นที่คานเรือศรีเจริญเป็นพื้นที่ต้นแบบเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งประโยชน์และผลกระทบต่อวงกว้างในหลากหลายระดับ ทั้งประโยชน์ด้านการศึกษาภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและชุมชน ด้านอุตสาหกรรม การต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้

ภาพ ตัวอย่างซากเรือไม้เก่าที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พร้อมจะปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นวัตถุจัดแสดงในพื้นที่พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง

ภาพ ตัวอย่างรูปแบบสถานที่ และกิจกรรมการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก
(ที่มา: Small Boat School, 2021)

ภาพ ตัวอย่างสื่อสิ่งพิมพ์ Zine เพื่อการสื่อสารข้อมูล (ที่มา: <https://websites.umass.edu/comm397ss-jsaxe/class-21-make-zines/>)

ภาพ รูปแบบกิจกรรมประเภทการแสดงศิลปะ (ที่มา: <https://lazerian.com/>)

เลือก 3 สาขาของอุตสาหกรรมที่สนับสนุนนโยบายซอฟต์แวร์ที่โดดเด่นในพื้นที่โครงการ

- อาหาร (Gastronomy)
- กีฬา (Sports)
- งานเทศกาล (Festival)
- ท่องเที่ยว (Tourism)
- ดนตรี (Music)
- หนังสือ (Books)
- ภาพยนตร์ (Film)
- เกม (Games)
- ศิลปะ (Arts)
- ออกแบบ (Design)
- แฟชั่น (Fashion)

8. วัตถุประสงค์ (ให้ระบุมาให้ชัดเจนตามลำดับความสำคัญว่าโครงการจะก่อให้เกิดผลงานอะไร)

- 1) ปรับปรุงพื้นที่บางบริเวณของคานเรือศรีเจริญเป็นพื้นที่เรียนรู้ปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก และเป็นลานกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรี
- 2) จัดกิจกรรมการอบรมต่อเรือไม้ขนาดเล็กให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ในช่วงระยะเวลา 90 วันแรกของการดำเนินโครงการ
- 3) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการต่อเนื่อง ในรูปแบบกิจกรรมการศึกษามรดกภูมิปัญญาเชิงสร้างสรรค์ในช่วงเวลา 180 ของการดูแลรักษาพื้นที่ รวมจำนวน 3 ครั้ง
- 4) รวบรวมข้อมูลและจัดทำสื่อร่วมสมัย เพื่อบันทึกและเผยแพร่ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิมที่กำลังเสี่ยงต่อการสูญหายไป
- 5) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษา อนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยเรือไม้

9. เป้าหมาย

- 1) สนับสนุนให้พื้นที่คานเรือศรีเจริญพัฒนาเป็นพื้นที่เพื่อการเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม
- 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคดั้งเดิมให้กับเยาวชนรุ่นใหม่
- 3) พัฒนาทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมให้กับผู้ประกอบการภาคเอกชน
- 4) พัฒนาแผนที่เครือข่ายมรดกวัฒนธรรม และเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมประเภทภูมิปัญญาการต่อเรือไม้
- 5) จัดทำสื่อร่วมสมัยเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการต่อเรือไม้ด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิม

10. งบประมาณ (งบประมาณรวมไม่เกิน 1,000,000 บาท (ระยะเวลา 90 วัน) ให้แสดงรายการและรายละเอียดงบประมาณ โดยขอให้แสดงรายละเอียดงบประมาณโดยแยกเป็นหมวด ๆ เช่น หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าใช้สอย ค่าครุภัณฑ์ ค่าเดินทาง และอื่น ๆ)

รายการ	รายละเอียด	จำนวนเงิน
1. ค่าตอบแทน	ที่ปรึกษา / วิทยากร / ผู้เชี่ยวชาญ	
	1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร (อบรมทีมงานบริหารพื้นที่)	27,000.00
	1.2 ค่าตอบแทนวิทยากร (อบรมผู้เข้าร่วมกิจกรรม)	27,000.00
	1.3 ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ (ให้คำปรึกษาการปรับปรุงพื้นที่)	30,000.00
	1.4 ค่าตอบแทนนักศึกษาช่วยงาน	18,000.00
	1.5 ค่าตอบแทนผู้ช่วยดำเนินกิจกรรม	36,000.00
2. ค่าใช้สอย	ปรับปรุงพื้นที่ / ปรังภูมิทัศน์ (Lump sum)	
	2.1 พื้นที่จัดกิจกรรมเรียนรู้หัตถการการต่อเรือ	100,000.00
	2.2 พื้นที่จัดกิจกรรมเรียนรู้ศิลปะเพื่อประดับตกแต่งเรือ	200,000.00
	2.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์	100,000.00
3. ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์เพื่อจัดพื้นที่การเรียนรู้	
	3.1 โต๊ะ เก้าอี้	15,000.00
	3.2 บอร์ด และอุปกรณ์อื่น ๆ	10,000.00
4. ค่าวัสดุ		
	4.1 ซินงานไม้ (Lump Sum)	105,000.00
	4.2 อุปกรณ์สี และอื่น ๆ ในการจัดทำงานศิลปะเพื่อประดับเรือ	10,000.00
5. ค่าเดินทาง		
	5.1 ค่าเดินทางเตรียมความพร้อมการดำเนินการ (3 ครั้ง) (ค่าเช่ารถ/น้ำมัน)	14,000.00
	5.2 ค่าเดินทางเพื่อจัดกิจกรรม Workshop (3 ครั้ง) (ค่าเช่ารถ/น้ำมัน)	20,000.00
6. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม		
	6.1 อาหาร / เครื่องดื่ม / ของว่าง ในการจัดกิจกรรมสำรวจพื้นที่ / กิจกรรม workshop	132,000.00
7. ค่าสื่อประชาสัมพันธ์	ค่าสื่อประชาสัมพันธ์ และเล่มรายงาน	150,000
8. เบ็ดเตล็ด		6,000.00
รวมงบประมาณการสนับสนุนที่หน่วยเสนอขอ		1,000,000.00

11. ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)

ระยะเวลา	กิจกรรม	Output	Outcome	Impact
เดือน 1	สำรวจพื้นที่เป้าหมายโครงการ	รายการปรับปรุงพื้นที่	ได้ฐานข้อมูลเชิงพื้นที่สำหรับการวางแผนออกแบบกิจกรรม	พื้นที่ถูกออกแบบและใช้ประโยชน์อย่างสอดคล้องกับบริบทดั้งเดิม
เดือน 1	ประชุมหารือกับคานเรือศรีเจริญเพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาพื้นที่และจัดกิจกรรม	แผนดำเนินงานกิจกรรม	เกิดความเข้าใจร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดรูปแบบกิจกรรม	ลดความขัดแย้งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคี
เดือน 1	ประชาสัมพันธ์โครงการ และรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ≥ 3 ครั้ง สรุปรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม 	เกิดการรับรู้ในวงกว้างผ่าน Social Media ≥ 3 ครั้ง มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรม	ชุมชนและเยาวชนในพื้นที่เกิดความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
เดือน 1	ปรับปรุงพื้นที่ และจัดเตรียมอุปกรณ์	ความพร้อมด้านสถานที่ และอุปกรณ์	พื้นที่พร้อมใช้งานสำหรับกิจกรรมอย่างปลอดภัย และเหมาะสม	ยกระดับคุณภาพพื้นที่คานเรือให้เป็นแหล่งเรียนรู้สร้างสรรค์
เดือน 1	ประชุมหารือเพื่อแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	เชื่อมโยงและขยายเครือข่ายความร่วมมือ ≥ 3 หน่วยงาน	เกิดความร่วมมือกับเครือข่าย ≥ 3 หน่วยงาน	ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนผ่านการสนับสนุนจากเครือข่าย
เดือน 1-2	การสาธิตวิธีการซ่อมแซมเรือไม้กระแซงโดยช่างเรืออาชีพของคานเรือศรีเจริญ	จำนวนครั้งของการสาธิต ≥ 4 ครั้ง	<ul style="list-style-type: none"> การเรียนรู้ขั้นตอนการซ่อมแซมเรือจากช่างเรือ ฐานข้อมูลสำหรับการจัดทำคู่มือภูมิปัญญาช่างเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับการเรียนรู้ในชีวิตจริง เกิดความตระหนักในศักยภาพของอาชีพช่างเรือในมุมมองใหม่
เดือน 1-4	การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการการต่อเรือไม้ขนาดเล็กสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย และบุคคลทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 15 คน จำนวนการอบรม 3 วัน ผลิตเรือจำลอง 1 ลำ/5 คน 	<ul style="list-style-type: none"> เยาวชนได้รับทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการต่อเรือไม้ และเข้าใจขั้นตอนการทำงานช่างเรือจริง เกิดการเรียนรู้แบบลงมือทำผ่านประสบการณ์จริงในพื้นที่วัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> เยาวชนเห็นคุณค่าใหม่ในอาชีพช่างเรือ และเกิดแรงบันดาลใจในการสืบสานต่อ พื้นที่กิจกรรมกลายเป็นต้นแบบกิจกรรมอนุรักษ์ที่สามารถขยายผลในพื้นที่อื่น
เดือน 1-4	รวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำ <ul style="list-style-type: none"> คู่มือภูมิปัญญาช่างเรือ” สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไป ผลิตสื่อร่วมสมัยเพื่อนำเสนอสถานที่และเรือ 5 ลำในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงเรื่องเล่าประวัติศาสตร์ สถานที่ และเทคนิคการต่อเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> คู่มือช่างเรือจำนวน 1 เล่ม ป้ายข้อมูลกลางแจ้งพร้อม QR Code แนะนำสถานที่ และเรือจำนวน 5 ลำในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ได้ชุดองค์ความรู้ท้องถิ่นฉบับร่วมสมัยในรูปแบบคู่มือ และสื่อมัลติมีเดีย สถานที่เกี่ยวข้องได้รับการอธิบายพร้อมบริบทที่ชัดเจนสำหรับผู้เยี่ยมชม 	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในรูปแบบเข้าถึงง่าย ขยายการรับรู้เรื่องช่างเรือไปสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ในพื้นที่อื่น

ระยะเวลา	กิจกรรม	Output	Outcome	Impact
เดือน 4	<ul style="list-style-type: none"> จัดนิทรรศการ และกิจกรรมนำเสนอผลลัพธ์ของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> นิทรรศการและกิจกรรมนำเสนอผลลัพธ์โครงการจำนวน 1 ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 30 คน สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ≥ 3 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้สนใจ > 30 คน นำเสนอผลงานและเรื่องราวของโครงการต่อสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดการยอมรับในคุณค่าของโครงการจากชุมชนและภาคีเครือข่าย สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดกิจกรรมคล้ายคลึงกันในพื้นที่อื่น
เดือน 4	<ul style="list-style-type: none"> จัดพิมพ์รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ 1 ฉบับ 	<ul style="list-style-type: none"> ได้ออกสารฉบับสมบูรณ์ที่สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรม และผลลัพธ์ของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> รายงานสามารถใช้เป็นต้นแบบการวางแผนกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชนอื่น ๆ
ระยะต่อเนื่อง (180 วัน)	<ul style="list-style-type: none"> ใช้พื้นที่สร้างกิจกรรมเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> การอบรมผู้ดูแลพื้นที่ ≥ 3 คน ระยะเวลาการอบรม 1 วัน จำนวนกิจกรรม ≥ 2 ครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ระดับสาธารณะ มีผู้เข้าชมพื้นที่และร่วมกิจกรรม ≥ 30 คน/ครั้ง สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ≥ 24 ครั้ง (เฉลี่ย 1 ครั้ง/สัปดาห์) 	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ถูกใช้จัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจและเกิดความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาการต่อเรือ ชุมชนเกิดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมร่วมกับภาคีต่าง ๆ เกิดกลุ่มอาสาสมัครหรือผู้ดูแลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ต้นแบบได้รับการยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ส่งเสริมการใช้พื้นที่ต้นแบบเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับชุมชน เช่น การผลิตของที่ระลึก การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากองค์ความรู้ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน ภาคการศึกษา และภาคีอื่น ๆ ขยายตัว สร้างโมเดลกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในพื้นที่สร้างสรรค์อื่น

2. ข้อมูลการพิจารณาและผลการคัดเลือกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

โครงการ “ช่างเรีอรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน” จากพื้นที่คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา เป็นโครงการที่มีศักยภาพโดดเด่นที่สุดเมื่อเทียบกับโครงการ โอเดียนเฟส ครั้งที่ 1 | เมืองฉายแสง และคลื่นสร้างสรรค์ ย่านรักษทะเลบางขุนเทียน โดยเฉพาะในด้านอัตลักษณ์วัฒนธรรมและความพร้อมเชิงพื้นที่ พื้นที่คานเรือศรีเจริญมีองค์ประกอบเฉพาะตัวในฐานะชุมชนต่อเรือไม้ซึ่งสืบทอดภูมิปัญญามาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมีช่างเรีอรุ่นเก่าที่ปฏิบัติงานอยู่จริง สามารถถ่ายทอดทักษะได้อย่างเป็นรูปธรรม นับเป็นมรดกจับต้องไม่ได้ที่ทรงคุณค่า อีกทั้งพื้นที่ยังมีเรือไม้จำนวนมากที่สามารถปรับใช้เป็นตัวหนุนเชิงเนื้อหา นิทรรศการ และกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทันทีโดยไม่ต้องก่อสร้างใหม่ด้านความพร้อมของพื้นที่ คานเรือศรีเจริญมีพื้นที่กว้างกว่า 1,000 ตารางเมตร เป็นลานเปิดโล่งที่รองรับการซ่อมเรือ การสาธิต การจัดนิทรรศการ และกิจกรรมสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย มีเส้นทางสัญจรเชื่อมโยงกับบ้านฮอลันดา วัดพญานูเชิง ชุมชนริมน้ำ และจุดท่องเที่ยวสำคัญในรัศมีไม่เกิน 500 เมตร ต่างจากโอเดียนเฟสซึ่งเป็นลานจอดรถว่าง ๆ ที่ติดกับตลาดและอาคารหลักที่ต้องใช้งานเป็นศูนย์กลาง และบางขุนเทียนมีข้อจำกัดการเข้าถึงที่ยาก และการใช้งานพื้นที่ขึ้นกับฤดูกาล ทำให้ความยืดหยุ่นของกิจกรรมต่ำกว่าอย่างชัดเจน

ด้านทีมงาน โครงการช่างเรีอมีทั้งนักออกแบบ นักวิจัย ช่างเรีอจริง และภาคการศึกษาที่ทำงานร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง มีผลงานวิจัยและกิจกรรมช่างเรีอมาก่อนแล้ว ทำให้การพัฒนาต่อยอดในกรอบเวลา 90 วัน มีโอกาสสำเร็จสูง ขณะที่โอเดียนเฟสเน้นกิจกรรมเชิงสังคมและความทรงจำในพื้นที่ แต่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาหัตถกรรม และบางขุนเทียนมีทีมงานแข็งแกร่งแต่ต้องทำงานท่ามกลางข้อจำกัดด้านพื้นที่ธรรมชาติที่ซับซ้อนกว่า

ด้านเครือข่ายความร่วมมือ คานเรือศรีเจริญมีภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการจริง (คานเรือ) หนุนเสริมชัดเจน รวมถึงเครือข่ายวัฒนธรรมอยุธยาและหน่วยงานด้านมรดก ทำให้เกิดการสนับสนุนที่มีเสถียรภาพ ในขณะที่เครือข่ายของโอเดียนเฟสส่วนมากเป็นกลุ่มชุมชนและภาคประชาสังคมที่ยังต้องสร้างความเข้มแข็ง และบางขุนเทียนมีพันธมิตรหลากหลายแต่กระจายตัวตามพื้นที่ชายฝั่งยาว ส่งผลให้การประสานงานต้องใช้ทรัพยากรสูง

เมื่อประเมินภาพรวมของอัตลักษณ์ ความพร้อมของพื้นที่ ทีมงาน แผนงาน และความคุ้มค่างบประมาณ พบว่าโครงการช่างเรีอรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน มีความโดดเด่นและมีศักยภาพสูงกว่าอย่างชัดเจน สามารถสร้างผลลัพธ์ที่จับต้องได้จริงในระยะเวลาโครงการ และมีศักยภาพยั่งยืนต่อไปในฐานะย่านมรดกทางน้ำ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของประเทศไทย เหมาะสมแก่การคัดเลือกเป็นหนึ่งในต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Cultural District)

3. ข้อมูลการพัฒนาในกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

การพัฒนาแผนที่ และต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Cultural District)

โครงการพัฒนาพื้นที่คานเรือศรีเจริญมุงยกระดับ “ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ดั้งเดิม” ให้เป็นฐานการเรียนรู้ร่วมสมัย และเป็นต้นแบบย่านสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรม โดยดำเนินกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์พื้นที่ สร้างแผนที่เชิงวัฒนธรรม และออกแบบต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ ร่วมกับชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ และเครือข่ายหลากหลายภาคส่วน

1. กระบวนการพัฒนา สำรวจพื้นที่และรวบรวมข้อมูลเชิงลึกด้านประวัติศาสตร์ มรดกทางน้ำ วิถีช่าง และเครือข่ายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จัด Workshop เพื่อระดมความคิดเห็น ออกแบบ “แผนที่คุณค่าทางวัฒนธรรม (Cultural Asset Mapping)” และระบุจุดเด่นที่สามารถนำมาต่อยอด ทดลองพัฒนาต้นแบบกิจกรรมและโมเดลพื้นที่สร้างสรรค์ เช่น พื้นที่สาธิตการซ่อมเรือ, โซนเรียนรู้เรือไม้, พื้นที่จัดแสดงเรื่องราวของช่างและเรือ สังกะหรณ์ออกเป็นกรอบแนวคิด “Boat Building Academy & Community” เชื่อมโยงการเรียนรู้ ภูมิปัญญา และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

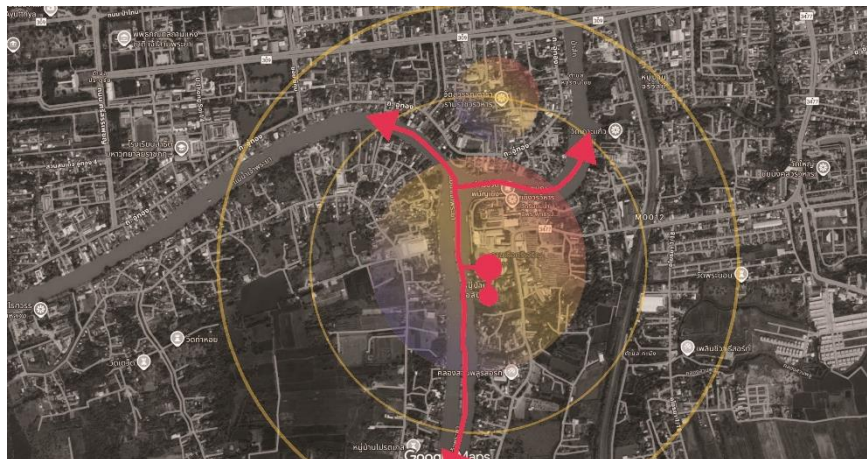
2. ผลลัพธ์สำคัญจากกิจกรรม Workshop ได้แผนที่วัฒนธรรม (Cultural Map) ที่รวมสถานที่สำคัญ: คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา-วัดพัญญูเชิง และเครือข่ายเรือรอบอยุธยา ระบุปัญหา-ศักยภาพอย่างชัดเจน เช่น ภูมิปัญญาที่เสี่ยงสูญหาย, ครูช่างที่มีทักษะเฉพาะ, ความพร้อมของพื้นที่ให้เป็น Living Heritage ได้ ต้นแบบพื้นที่เรียนรู้ เช่น พื้นที่เวิร์กช็อปต่อเรือไม้ขนาดเล็ก, พื้นที่จัดนิทรรศการ, และกิจกรรมเชิงเทศกาล (Ayutthaya Boat Festival) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชน สถาบันการศึกษา และสถานทูต เนเธอร์แลนด์ เพื่อร่วมพัฒนามรดกทางน้ำอย่างยั่งยืน

3. แนวทางการขับเคลื่อนสู่ต้นแบบย่านสร้างสรรค์ (Prototype) ยกกระดับพื้นที่เป็น “ศูนย์เรียนรู้ มรดกวัฒนธรรมการต่อเรือไม้แห่งแรกของประเทศ” พัฒนากิจกรรมเรียนรู้จริง (Authentic Learning) เช่น การซ่อมเรือไม้กระแซง, การต่อเรือเล็กสำหรับเยาวชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านคู่มือช่างเรือ สื่อร่วมสมัย และนิทรรศการ สร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ของคนเรือ เพื่อส่งต่อทักษะรุ่นสู่รุ่น ต่อยอดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ผ่านการท่องเที่ยวทางน้ำ การเชื่อมเส้นทางเรือ และผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม

4. ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เกิดพื้นที่เรียนรู้มรดกทางน้ำที่มีชีวิต (Living Heritage Learning Lab) สร้างบุคลากรรุ่นใหม่ในอุตสาหกรรมต่อเรือและการเดินเรือ เพิ่มรายได้ให้ช่างเรือ-ผู้ประกอบการ และเสริมเศรษฐกิจย่านปากน้ำบางกะจะ พัฒนาอยุธยาให้เป็นจุดหมายการท่องเที่ยวทางน้ำและการเรียนรู้เชิงช่าง

โครงการพัฒนาพื้นที่คานเรือศรีเจริญเริ่มต้นจากการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจคุณค่าทางวัฒนธรรมและความโดดเด่นด้านภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ ซึ่งเป็นมรดกสำคัญของชุมชนริมน้ำอยุธยา กิจกรรม Workshop ทำให้เกิดการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ วิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพ ตลอดจนร่วมกันทำแผนที่วัฒนธรรมของย่าน โดยมีชุมชน ครูช่าง ผู้ประกอบการ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด จากกระบวนการนี้ ได้พัฒนาแนวคิดต้นแบบพื้นที่ “Boat Building Academy & Community” ที่เน้นการเรียนรู้จริงผ่านการสาธิตซ่อมเรือ การต่อเรือไม้ขนาดเล็ก และการจัดแสดงเรื่องราวของอาชีพช่างเรือ ควบคู่กับการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และสถานทูต

เนเธอร์แลนด์ การทำงานร่วมกันทำให้เห็นทิศทางการพัฒนาพื้นที่ไปสู่การเป็นย่านสร้างสรรค์ที่มีชีวิต พร้อมต่อยอดสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การท่องเที่ยวทางน้ำและผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย สุดท้ายกระบวนการทั้งหมดนำไปสู่ความตั้งใจให้พื้นที่นี้เป็นศูนย์เรียนรู้มรดกทางน้ำและสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ในการต่อเรืออย่างยั่งยืนต่อไป

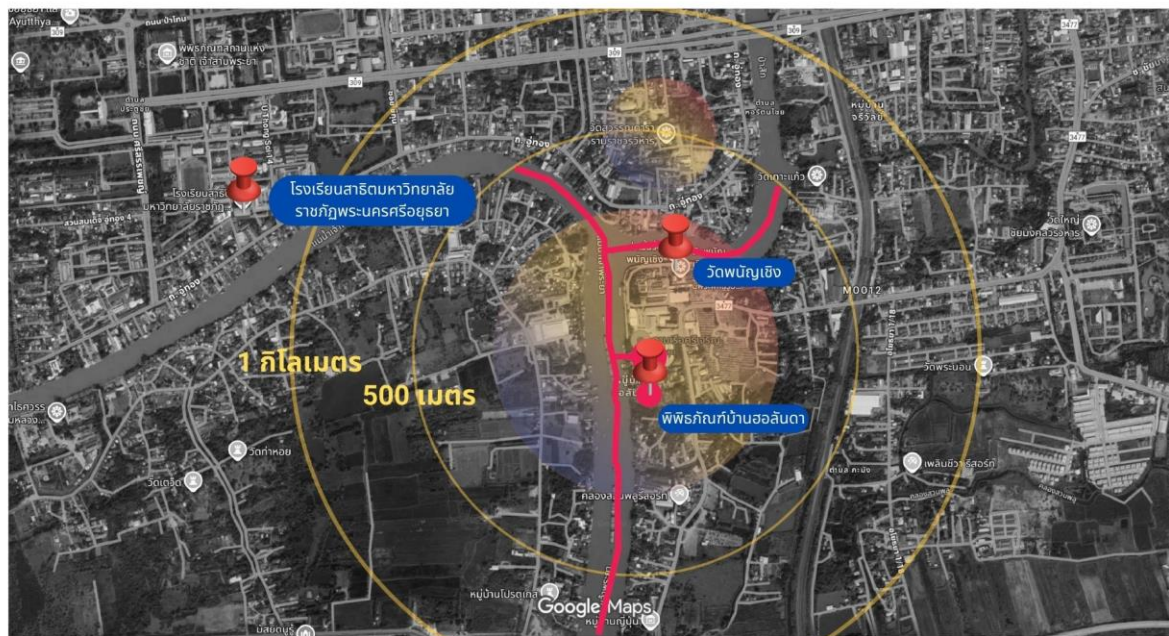

พื้นที่คานเรือศรีเจริญเชื่อมต่อโดยตรงกับบ้านฮอลันดา ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้า V.O.C. ในอดีต ทำให้เกิดภาพรวมของ “ย่านมรดกทางน้ำ” ที่มีรากลึกทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน วัดพนัญเชิงในบริเวณใกล้เคียงเป็นศูนย์รวมศรัทธาและเป็นจุดจอดเรือสำคัญมาตั้งแต่อดีต ช่วยเสริมบทบาทของย่านในฐานะประตูสู่กรุงศรีอยุธยา ชุมชนรอบปากน้ำบางกะจะมีความผูกพันกับอาชีพช่างเรือ การเดินเรือ และการค้าริมน้ำ ทำให้เกิดวิถีชีวิตเฉพาะที่ยังคงสืบต่อมาถึงปัจจุบัน. เมื่อเชื่อมพื้นที่ทั้งสามเข้าด้วยกัน ย่านนี้จึงเป็น “ระบบนิเวศทางน้ำ” ที่ประกอบด้วยประวัติศาสตร์ วิถีชุมชน และทักษะช่างเรือที่หลากหลาย การพัฒนา Creative Cultural District จึงสามารถขยายพลังของทั้งย่านให้เป็นเส้นทางเรียนรู้ การท่องเที่ยว และพื้นที่สร้างสรรค์แบบบูรณาการที่มีชีวิต

4. ข้อมูลการพัฒนา ดันแบบพื้นที่ผ่านการคัดเลือก

4.1 รายงานความคืบหน้า

- 4.1.1 กิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิระดับย่านๆ ที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน ในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 500 เมตร

ภาพ รวบรวมพื้นที่จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากคนในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 500 เมตร

กิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิระดับย่านๆ ที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน ในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 500 เมตร

กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ

1. พิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดา (รัศมี 350 เมตร)
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อบจ.) (รัศมี 4.6 กิโลเมตร)
3. เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (รัศมี 4.8 กิโลเมตร)

กลุ่มที่ 2 สถาบันการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (รัศมี 6.2 กิโลเมตร)
2. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (รัศมี 6.0 กิโลเมตร)

กลุ่มที่ 3 ภาคชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่น

1. ผู้ใหญ่บ้านและกลุ่มคนเรือ ตำบลสำเภาล่ม (รัศมี 4 กิโลเมตร)

การจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิระดับย่านฯที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน

คณะทำงานโครงการได้ออกแบบกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 รอบ ดังนี้

1) รอบที่ 1 การหารือแบบทวิภาคี

มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลโครงการ รับฟังข้อเสนอแนะ และพัฒนาความร่วมมือผ่านกิจกรรมต้นแบบ กำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนแรกของโครงการ ระหว่างวันที่ 8 กันยายน - 8 ตุลาคม 2568

เหตุผลสำคัญในการเลือกใช้รูปแบบการหารือแบบทวิภาคีในขั้นตอนนี้ เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถเจาะลึกประเด็นความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละฝ่ายได้อย่างตรงจุด ช่วยให้สามารถสรุปแนวทางการร่วมมือได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในช่วงเวลาดังกล่าว จังหวัดพระนครศรีอยุธยามักประสบปัญหาน้ำท่วมตามฤดูกาล ซึ่งอาจสร้างข้อจำกัดในการนัดหมายผู้เข้าร่วมประชุมพร้อมกัน การหารือแบบทวิภาคีจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดในบริบทของช่วงเวลานั้น

● การรับฟังความคิดเห็นรอบที่ 1 แบบทวิภาคี

คณะทำงานโครงการได้จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิระดับย่านฯ ที่เป็นเครือข่ายภาคชุมชน ภาคประชาชน และภาครัฐ ในระหว่างวันที่ 22 กันยายน - 2 ตุลาคม 2568 ในรูปแบบการหารือแบบทวิภาคี จำนวน 13 ครั้ง รายละเอียดดังตารางที่ 1.2.2-1 โดยสรุป มีผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นจำนวน 23 คน จาก 14 หน่วยงาน/กลุ่ม แบ่งเป็น

- ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาครัฐ จำนวน 13 คน จาก 7 หน่วยงาน ประกอบด้วย
  - หน่วยงานภาคปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 หน่วยงาน
  - หน่วยงานภาคการศึกษา จำนวน 3 หน่วยงาน
  - หน่วยงานด้านวัฒนธรรม จำนวน 1 หน่วยงาน
  - หน่วยงานส่วนจังหวัดด้านการท่องเที่ยว จำนวน 1 หน่วยงาน
- ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคประชาชน และประชาสังคม จำนวน 10 คน จาก 7 กลุ่ม ประกอบด้วย
  - พิพิธภัณฑสถานเรือไทย
  - ตัวแทนเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์
  - ตัวแทนกลุ่มผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยว
  - ตัวแทนกลุ่มผู้ประกอบการสินค้า OTOP และเรือจำลอง
  - ผู้ประกอบการด้านงานออกแบบสถาปัตยกรรม
  - ผู้ทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- วัดพนัญเชิง

ตาราง สรุปการหารือแบบทวิภาคีเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ครั้งที่	วันที่ / เวลา	หน่วยงาน/องค์กร/ บทบาท	ชื่อนามสกุล	ประเภท เครือข่าย
1	22 ก.ย. 68 (9.00-10.00)	กรมศิลปากร	1. คุณสุกัญญา เบนินิต ผู้อำนวยการสำนักสำนัก ศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร 2. คุณภาณุวัฒน์ เอื้อสามาลัย ผู้อำนวยการอุทยาน ประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร	ภาครัฐ
2	22 ก.ย. 68 (10.00-12.00)	พิพิธภัณฑสถานเรือไทย	1. คุณกนก ขาวมาลา	ภาคประชาชน
3	22 ก.ย. 68 (14.00-16.00)	อบจ. พระนครศรีอยุธยา	1. คุณอดิศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล ที่ ปรึกษาพิเศษ 2. คุณเครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ที่ปรึกษาพิเศษ 3. คุณจิรัฏฐ์ จิรรัตน์นันท์ ที่ปรึกษา พิเศษ 4. คุณชฎานิสสา กาญจนะเลขา ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ภาครัฐ
		-	5. คุณจินดา โพธิ์บำรุง	ภาคประชาชน
4	22 ก.ย. 68 (14.00-17.00)	สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. คุณกฤษฎา บัวรังษี นักวิเคราะห์ นโยบายและแผนชำนาญการ 2. คุณมาตี เหมือนมณี เจ้าหน้าที่ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	ภาครัฐ
5	25 ก.ย.68 (10.00-11.00)	ผู้ประกอบการ	1. คุณวราภรณ์ สดสี ประธานสตรี สภาลุ่ม/กลุ่มเรือจำลองคุณ ชวน	ภาคประชาชน

ครั้งที่	วันที่ / เวลา	หน่วยงาน/องค์กร/ บทบาท	ชื่อนามสกุล	ประเภท เครือข่าย
			2. นางสาวนาพร สุรพงษ์พิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้าน	
6	25 ก.ย.68 (11.00-13.00)	เครือข่ายธุรกิจสร้างสรรค์	1. คุณดวงพร ตังพัฒนา กลุ่มงานกราฟต่ออยุธยา 2. คุณภคพล น้อยไพโรจน์ ประธานกลุ่มอยุธยาอนึ่งดริบ	ภาคประชาชน
7	29 ก.ย. 68 (10.00-11.00)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	1. ผศ. สุกัลยา คงประดิษฐ์ ผู้ช่วย อธิการบดี	ภาครัฐ (การศึกษา)
8	29 ก.ย. 68 (11.00-12.00)	ผู้ประกอบการ	1. นายกิตติภักดิ์ เสาวเวียง Bamboosaurus	ภาคประชาชน
9	29 ก.ย. 68 (12.00-12.10)	วัดพนัญเชิง	1. ผู้แทนสำนักงานวัดพนัญเชิง	ภาคประชา สังคม (ศาสนา)
10	29 ก.ย. 68 (13.0-14.00)	เทศบาล พระนครศรีอยุธยา	1. ว่าที่ร้อยตรีสมทรง สรรพโกศล กุล นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา 2. คุณจิรัฏฐ์ จิรรัตน์นันท์ ที่ปรึกษา พิเศษ อบจ.พระนครศรีอยุธยา	ภาครัฐ
			3. คุณจินดา โพธิ์บำรุง	ภาคประชาชน
11	29 ก.ย. 68 (15.00-16.00)	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	1. ดร. วัชรภรณ์ ตันติพนาทิพย์ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและ พัฒนาองค์กร 2. อ. เอกพล วิงวอน รองผู้อำนวยการฝ่ายความเป็น เลิศและวิเทศสัมพันธ์	ภาครัฐ (การศึกษา)
12	2 ต.ค. 68	วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อุตสาหกรรมการต่อเรือ พระนครศรีอยุธยา	1. นายธนบดี ที่สุด รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ภาครัฐ (การศึกษา)
13	2 ต.ค. 68 (13.00-15.00)	ผู้ประกอบการต่อเรือไม้ จำลอง OTOP 5 ดาว	1. คุณชวน หุ่นเจริญทรัพย์ 2. คุณชะลอ หุ่นเจริญทรัพย์	ภาคประชาชน

ประเด็นสาระสำคัญจากการหารือ

การหารือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคชุมชน รวมทั้งผู้ประกอบการท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและพัฒนาแนวทางความร่วมมือในการดำเนินโครงการ “ช่างเรือนรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน” เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ “คานเรือศรีเจริญ” ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมริมน้ำของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1) หน่วยงานภาครัฐ

- **กรมศิลปากร** มีความเห็นสอดคล้องและเห็นชอบต่อแนวทางของโครงการ เนื่องจากสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล “Soft Power” และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากรมีแผนดำเนินโครงการ “Night Museum” ในช่วงเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2569 ภายใต้แนวคิด “อยุธยา เมืองทำนนานาชาติ” ซึ่งสามารถบูรณาการกิจกรรมของโครงการให้เชื่อมโยงกับงานดังกล่าวได้ โดยเฉพาะการใช้พื้นที่พิพิธภัณฑสถานฮอลันดา เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายในงาน นอกจากนี้ การหารือยังทำให้ทราบถึงแผนการปรับปรุงโบราณสถานบ้านโปรตุเกส ของกรมศิลปากร ซึ่งรวมถึงการก่อสร้างและปรับปรุงท่าเรือ โดยมีกำหนดแล้วเสร็จภายใน ปลายปี 2569 เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ คาดว่าจะส่งเสริมให้การท่องเที่ยวทางน้ำเชื่อมโยงระหว่างชุมชนชาวต่างชาติในพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้านโปรตุเกส-ฮอลันดา-ญี่ปุ่น เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น กรมศิลปากรยังได้แสดงความยินดีที่จะให้ความร่วมมือ โดยเปิดพิพิธภัณฑสถานฮอลันดาเป็นพื้นที่จัดกิจกรรม พร้อมจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาในโครงการ
- **องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อบจ.)** สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา พร้อมเสนอให้เพิ่มองค์ความรู้เรื่องความปลอดภัยทางน้ำ และบูรณาการกับโครงการวัฒนธรรมริมสายน้ำของจังหวัด รวมทั้งให้คณะทำงานทำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อประสานทรัพยากร เช่น เต็นท์ โต๊ะ และรถรับส่งนักเรียน
- **เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา** เสนอให้จัดทำ “แผนผังแม่บทการพัฒนา” เพื่อให้มีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ต่อเนื่องหลังสิ้นสุดโครงการ และพร้อมบูรณาการแผนกับเทศบาลในอนาคต อีกทั้งแนะนำให้พัฒนาให้คานเรือศรีเจริญเป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแห่งใหม่ของอยุธยา

2) สถาบันการศึกษา

- **มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา** ยินดีให้ความร่วมมือและส่งนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งแนะนำผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์อยุธยาและวิถีชีวิตริมน้ำ เพื่อใช้เป็นวิทยากรในโครงการ

- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน โดยเสนอให้ปรับกลุ่มเป้าหมายไปยังนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) แทนระดับมัธยมปลาย เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวนักเรียนม.ปลายอยู่ระหว่างเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3) ภาคชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่น

- ผู้ใหญ่บ้านและกลุ่มคนเรือ ตำบลลำเภาล้อม เสนอแนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำใหม่เชื่อมโยงคานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา-บ้านญี่ปุ่น-บ้านโปรตุเกส เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พร้อมข้อเสนอด้านเทคนิค เช่น ระดับน้ำ การปรับปรุงท่าเรือ และจุดแวะกิจกรรมชุมชน
- เครือข่ายธุรกิจสร้างสรรค์ (กลุ่มอยุธยาออร์เน็ตริป และงานกราฟท้ออยุธยา) แสดงความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม “เทศกาลศิลปะในคานเรือ” เพื่อจัดจำหน่ายสินค้าและสร้างรายได้แก่ชุมชน พร้อมเสนอแนวทางการเตรียมพื้นที่ เช่น ระบบไฟฟ้า ห้องน้ำ และที่จอดรถ รองรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก
- กลุ่มต่อเรือจำลองตำบลลำเภาล้อม (OTOP 5 ดาว) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่อเรือจำลองที่กำลังลดความนิยมลง และเห็นด้วยกับแนวทางโครงการที่ช่วยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมยินดีร่วมกิจกรรมเผยแพร่และสาธิตการต่อเรือจำลองในงาน “เปิดบ้านคานเรือ”
- วัดพญูเชิง รับทราบโครงการและแผนการดำเนินงาน ยินดีสนับสนุนด้านที่จอดรถในวันจัดกิจกรรม

ตาราง สรุปผลการหารือภาคีเครือข่ายโครงการ “ช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน”

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	สาระสำคัญจากการหารือ	แนวทางความร่วมมือ/ข้อเสนอแนะ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา (อบจ.)	สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา และบูรณาการกับโครงการวัฒนธรรมริมสายน้ำของจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนกลุ่มเป้าหมายระดับมัธยมปลาย/อาชีวะ ประสานจัดรถรับส่ง เต็นท์ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับกิจกรรมทัศนศึกษา เสนอให้เพิ่มเนื้อหาความปลอดภัยทางน้ำในกิจกรรม
เทศบาลนครพระนครศรี อยุธยา	เห็นว่าโครงการมีศักยภาพในการต่อยอดสู่แหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยวใหม่ของอยุธยา	<ul style="list-style-type: none"> แนะนำให้จัดทำ “แผนผังแม่บท” เพื่อวางแนวทางพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง พร้อมบูรณาการแผนกับโครงการของเทศบาลในอนาคต
กรมศิลปากร	เห็นด้วยกับแนวทางโครงการ เนื่องจากสอดคล้องกับนโยบาย “Soft Power” และการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำของอยุธยา โดยมีแผนจัดงาน Night Museum (ม.ค. - ก.พ. 2569) ภายใต้ธีม “อยุธยา เมืองทำนนาชาติ”	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงกิจกรรมของโครงการเข้ากับงาน Night Museum เพิ่มพื้นที่พิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม จัดวิทยากรด้านประวัติศาสตร์ให้ความรู้ในกิจกรรมทัศนศึกษา แจ้งแผนปรับปรุงท่าเรือบ้านโปรตุเกส (แล้วเสร็จปลายปี 2569) เพื่อเชื่อมโยงหมู่บ้านโปรตุเกส-ฮอลันดา-ญี่ปุ่น
สำนักงานการท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดพระนครศรี อยุธยา	สนับสนุนการส่งเสริมกิจกรรมเชิงท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติ ศาสตร์ V.O.C	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในระดับจังหวัด สนับสนุนการบูรณาการกิจกรรม เริ่มต้นจากเทศกาลงาน ย.ยศยิ่ง ฟ้า งานมรดกโลก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	ยินดีให้ความร่วมมือทางวิชาการและส่งนักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนอาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภาคสนาม แนะนำผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตริมน้ำเป็นวิทยากร
โรงเรียนสาธิต ม.ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> แนะนำให้เปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับ ม.3 แทน ม.ปลาย เนื่องจากอยู่ระหว่างเตรียมสอบ

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	สาระสำคัญจากการหารือ	แนวทางความร่วมมือ/ข้อเสนอแนะ
		<ul style="list-style-type: none"> • ประสานงานประชาสัมพันธ์ผ่านโรงเรียน
วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อุตสาหกรรมการต่อเรือ อยุธยา	ยินดีให้ความร่วมมือทางวิชาการและส่งนักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> • ยินดีให้ความร่วมมือทางวิชาการและส่งนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม
ผู้ใหญ่บ้านตำบลสำเภาล่มแ ละกลุ่มคนเรือท้องถิ่น	เสนอแนวทางพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำใหม่ คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา-บ้านญี่ปุ่น-บ้านโปรตุเกส	<ul style="list-style-type: none"> • ร่วมให้บริการเรือท่องเที่ยวในกิจกรรมโครงการ • แนะนำการเพิ่มจุดแวะเรียนรู้และกิจกรรมท้องถิ่น (เช่น เรียนทำขนมพื้นบ้าน) • ให้ข้อมูลด้านสภาพน้ำและการใช้ท่าเรือ
เครือข่ายธุรกิจสร้างสรรค์ (กลุ่มอยุธยาออร์นิงดริป และกลุ่มงานกราฟท์อยุธยา)	สนใจร่วมกิจกรรม “เทศกาลศิลปะในคานเรือ”	<ul style="list-style-type: none"> • ร่วมจัดกิจกรรมจำหน่ายสินค้า OTOP / งานกราฟท์ / กาแฟดริป • เสนอแนวทางพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า ห้องน้ำ และที่จอดรถ รองรับผู้เข้าชมจำนวนมาก
กลุ่มต่อเรือจำลอง ตำบลสำเภาล่ม (OTOP 5 ดาว)	ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการต่อเรือจำลองซึ่งกำลัง เลือนหาย	<ul style="list-style-type: none"> • เข้าร่วมกิจกรรม “เปิดบ้านคานเรือ” เพื่อสาธิตการต่อเรือจำลอง • สนับสนุนการสืบทอดองค์ความรู้ผ่านการเรียนรู้และจัดแสดง
พิพิธภัณฑ์เรือไทย	เป็นต้นแบบด้านองค์ความรู้การต่อเรือไม้	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนข้อมูลรูปแบบเรือและองค์ความรู้เชิงช่าง
วัดพนัญเชิง	แจ้งข้อมูลโครงการ และขอความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ จอดรถ	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนพื้นที่จอดรถในวันจัดกิจกรรมสำคัญของโครงการ

สรุปข้อเสนอแนะจากทุกภาคีเครือข่าย

- สนับสนุนให้โครงการดำเนินงานต่อเนื่องเชื่อมโยงกับนโยบายจังหวัดด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวทางน้ำ
- ควรจัดทำแผน-ผังแม่บท เพื่อวางแนวทางพัฒนาเชิงพื้นที่ในระยะยาว
- เพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การต่อเรือ และศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เยาวชน
- เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำกับหมู่บ้านนานาชาติและชุมชนริมแม่น้ำใกล้เคียง
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่คานเรือ เช่น ระบบไฟฟ้า ห้องน้ำ และท่าเรือ เพื่อรองรับการจัดงานขนาดใหญ่
- สร้างความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษา ภาครัฐ และชุมชน เพื่อขยายผลโครงการเป็นพื้นที่เรียนรู้ถาวรในอนาคต

การบูรณาการกิจกรรมเชิงเทศกาล

จากการหารือกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำให้ทราบว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแผนการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2568 โดยเน้นแนวคิดวัฒนธรรมริมสายน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุน อนุรักษ์ พื้นฟู ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมถึงสนับสนุนการขับเคลื่อนและบูรณาการทางการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมไทย ร่วมกับชุมชนเพื่อนำเสนอวิถีวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในลักษณะ Soft Power ให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

กิจกรรมเชิงเทศกาลที่จัดขึ้นในช่วงปีงบประมาณ 2568 ภายใต้หน่วยงานภาครัฐจะเน้นมีดังกล่าว จึงเป็นโอกาสที่ทางโครงการจะวางแผนจัดกิจกรรมเชิงเทศกาลให้สอดคล้องกัน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานระดับจังหวัด สามารถสรุปแผนงานกิจกรรมเชิงเทศกาลของจังหวัดได้ตามตารางที่ 1.2.5-2

ตาราง แผนการบูรณาการกิจกรรมเชิงเทศกาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เดือน	กิจกรรม	สถานที่จัดงานหลัก	หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ	แนวทางความร่วมมือ
22-23 พฤศจิกายน 2568 (13-14 ธันวาคม 2568)	กิจกรรมเปิดบ้านคานเรือ	คานเรือศรีเจริญ	โครงการช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียน รู้ สาน โดยการสนับสนุนจาก CCD	<ul style="list-style-type: none"> การจัดกิจกรรมเวทีสาธารณะเพื่อ รับฟังความคิดเห็นแผนการพัฒนา พื้นที่ระยะสั้น กลาง ยาว การจัดกิจกรรมเสวนาโดยเชิญ ผู้เชี่ยวชาญจากพิพิธภัณฑ์เรือไทย กรมศิลปากร และมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเข้ามามี ส่วนร่วม
12-21 ธันวาคม 2568	เทศกาลงาน ย.ยศยั้งฟ้า งานมรดกโลก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พื้นที่อุทยาน ประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	<ul style="list-style-type: none"> การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ การเปิดพื้นที่มอบรางวัลประกวด วาดภาพระบายสีระดับชั้น ประถมศึกษา บนเวทีงานย.ยศยั้ง ฟ้า
มกราคม-กุมภาพันธ์ 2569 (เน้นกิจกรรม ช่วงวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์)	งานเปิดโบราณสถานยามค่ำคืนในปี 2568 ในธีม“อยุธยา นานาชาติ”	บริเวณวัดพระลาน และวัดใหญ่ชัยมงคล	กรมศิลปากร	<ul style="list-style-type: none"> การวางแผนให้พิพิธภัณฑ์บ้าน ฮอลันดาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม Night Museum การเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม Night Museum ของโครงการ

เดือน	กิจกรรม	สถานที่จัดงานหลัก	หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ	แนวทางการร่วมมือ
มีนาคม-เมษายน 2569	งานโชนกรุงศรี ครั้งที่ 7	เดิม-พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	<ul style="list-style-type: none"> การเปิดพื้นที่โครงการ และจัดกิจกรรมสาธารณะในช่วงเวลาเดียวกัน
2-3 พฤษภาคม 2569	เทศกาลศิลปะในคานเรือ	คานเรือศรีเจริญ	โครงการช่างเรือรุ่นใหม่ - เรียนรู้สู่สาน โดยการสนับสนุนจาก CCD	<ul style="list-style-type: none"> การจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่มผู้ประกอบการรุ่นใหม่ Ayutthaya Morning Drip & Ayutthaya Craft

2) รอบที่ 2 การนำเสนอแผนการพัฒนาพื้นที่ระยะสั้น กลาง ยาว ในรูปแบบเวทีสาธารณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแผนการพัฒนาพื้นที่ทั้งสามระยะที่ได้จากกระบวนการในรอบแรกต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไปในรูปแบบเวทีสาธารณะ (Public Forum) เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

ภายใต้กิจกรรม “เปิดบ้านคานเรือศรีเจริญ” กำหนดจัดขึ้นในวันที่ 22 - 23 พฤศจิกายน 2568*

(เนื่องจากเหตุการณ์อุทกภัย จึงได้มีการเลื่อนกำหนดการจัดกิจกรรมเป็นวันที่ 13 - 14 ธันวาคม 2568 ภายใต้ชื่อ “เปิดบ้านคานเรือ : สืบสานภูมิปัญญาช่างเรือแห่งปากน้ำบางกะจะ”)

บันทึกภาพนิ่ง และวิดีโอกิจกรรมรับฟังความคิดเห็น

สามารถเข้าถึงไฟล์เตอร์เก็บข้อมูลที่

<https://drive.google.com/drive/folders/1RWCHz90DMY1jF99baXFGGk3JVfsDlIgv>

4.1.2 กิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่

วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการช่างเรือนใหม่ - เรียน รู้ สาน ญ คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะกลไกการอนุรักษ์และส่งต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการต่อเรือไม้ที่ทรงคุณค่าสู่เยาวชน และบุคคลทั่วไป โครงการมีแนวคิดหลักส่งเสริมให้พื้นที่แห่งนี้พัฒนาเป็น “พื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต” ที่เปิดโอกาสให้เยาวชน ชุมชน และสาธารณชนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ทดลองปฏิบัติ และสร้างความเข้าใจ ต่อมรดกทางวัฒนธรรมผ่านประสบการณ์จริง พร้อมทั้งยกระดับภูมิทัศน์และศักยภาพของพื้นที่คานเรือ ให้กลายเป็นต้นแบบของย่านสร้างสรรค์ที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ วิถีชีวิต และกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่าง สมดุล ทั้งยังเป็นการปลูกพลังท้องถิ่นให้เห็นคุณค่าของทุนวัฒนธรรมของตนเอง และต่อยอดสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่ยั่งยืนในระดับจังหวัดและประเทศต่อไป

แนวคิดหลัก และผลที่มุ่งหวัง

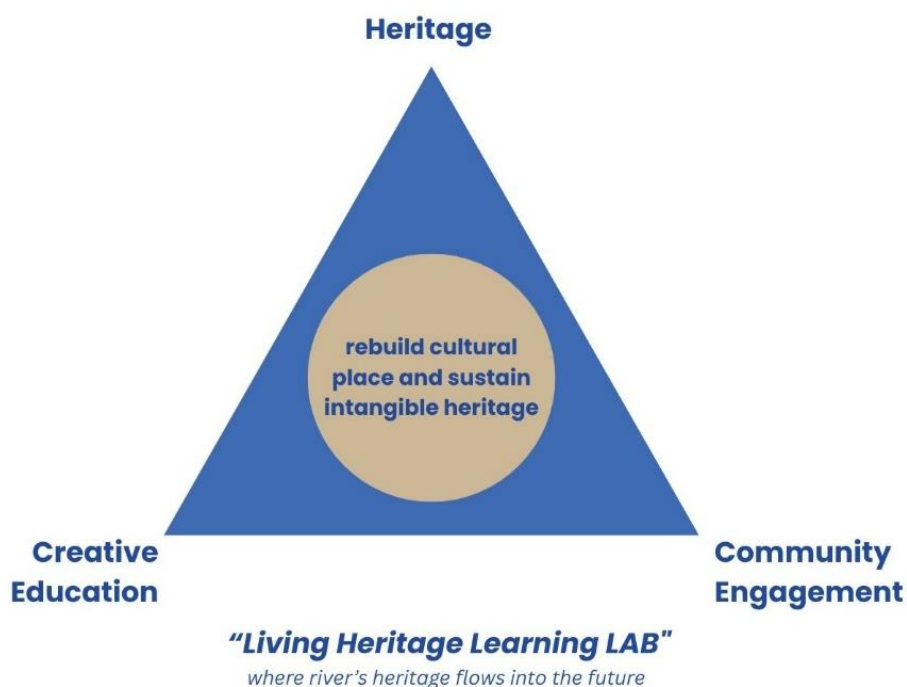
โครงการมุ่งพัฒนา “Living Heritage Lab” เป็นต้นแบบของพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต ซึ่งบูรณาการ มรดกทางวัฒนธรรม การศึกษาเชิงสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ ทางวัฒนธรรมและสืบสานมรดกภูมิปัญญาที่จับต้องไม่ได้ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ห้องปฏิบัติการแห่งนี้ตั้งอยู่บนแนวคิด การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Hands-on Learning) และศิลปะ นำการเรียนรู้ (Art-led Learning) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ช่างต่อ เรือพื้นถิ่นอยุธยา เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาอย่างมีชีวิต พร้อมทั้ง กระตุ้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในพื้นที่

โครงการนี้ยังมุ่งสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้าน Soft Power เมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองสร้างสรรค์ และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้มรดกทางวัฒนธรรมกลายเป็นฐานของการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ และการพัฒนาชุมชนร่วมสมัยอย่างมีคุณค่า

ผลที่มุ่งหวัง (Expected Outcomes) ได้แก่

- 1) เกิดต้นแบบพื้นที่เรียนรู้มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิต (Living Heritage Learning Space) ที่สามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่นได้
- 2) เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาช่างต่อเรือพื้นถิ่นอยุธยา สู่คนรุ่นใหม่ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์
- 3) ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาอย่างยั่งยืน
- 4) เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ศิลปิน ช่างฝีมือ และชุมชนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการอนุรักษ์มรดกเชิงสร้างสรรค์
- 5) กระตุ้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมทางศิลปะ การออกแบบ และผลิตภัณฑ์ที่ต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6) สนับสนุนภาพลักษณ์ของอยุธยาในฐานะเมืองมรดกที่มีชีวิต (Living Heritage City) และเมืองสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันอย่างกลมกลืน

ภาพกรอบแนวคิดหลักในการดำเนินงานโครงการ

ผลการดำเนินกิจกรรมตามแนวคิดหลัก

กิจกรรม Walk Rally : สืบสานเรือไม้ ออยุธยา

กิจกรรม Walk Rally : สืบสานเรือไม้ ออยุธยา คือกิจกรรมทัศนศึกษาคานเรือสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการเล่นเกมแบบฐาน (Station Game) เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้าใจโครงสร้าง ความสำคัญ และคุณค่าของเรือไม้ไทย ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม และการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม

- 1) **กลุ่มเป้าหมาย:** นักเรียนระดับชั้นมัธยม จำนวน 200 คน แบ่งเป็น 4 รอบ รอบละประมาณ 50 คน
- 2) **วันที่และช่วงเวลา:** กิจกรรมจัดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ 3 พ.ย. 68 - 4 พ.ย. 68 โดยกิจกรรมจะใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมงต่อรอบ
  - รอบเช้า 9.00-12.00 น. รองรับนักเรียนจำนวน 50 คน
  - รอบบ่าย 13.30-16.30 น. รองรับนักเรียนจำนวน 50 คน
- 3) **สถานที่จัดกิจกรรม:** บริเวณลานโล่ง คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้รับความอนุเคราะห์จากพิพิธภัณฑสถานฮอลันดา กรมศิลปากร ในการให้ใช้ห้องน้ำสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม และองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้ใช้เต็นท์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย
- 4) **วัตถุประสงค์ของกิจกรรม:**
  - (1) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง ความสำคัญ และคุณค่าของเรือไม้ไทย
  - (2) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจภูมิปัญญาการต่อเรือ และวิถีชีวิตริมน้ำ
  - (3) เพื่อปลูกฝังทักษะการทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของเยาวชน
  - (4) เพื่อสร้างความตระหนักรู้และแรงบันดาลใจในการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม

5) รูปแบบกิจกรรม

กิจกรรมจะดำเนินในรูปแบบ Walk Rally โดยแบ่งนักเรียนจำนวน 50 คน ออกเป็น 5 ทีม หมุนเวียนไปยัง 6 ฐานหลัก แต่ละฐานใช้เวลา 10-12 นาที เมื่อทีมทำภารกิจสำเร็จ จะได้รับรหัสลับซึ่งแทนองค์ประกอบสำคัญของเรือไม้ไทย เมื่อสะสมครบทั้ง 6 ชั้น ทีมสามารถนำมาต่อรวมกันเป็นภาพเรือไม้ที่สมบูรณ์ พร้อมเฉลยความหมายที่ซ่อนอยู่

- (1) ฐานเรือประวัติศาสตร์: ฟังเรื่องเล่าเกี่ยวกับพื้นที่คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา ความสำคัญของเรือไม้ 5 ลำ และอธิบายถึงหลักความปลอดภัยในพื้นที่ริมน้ำ (30 นาที)/แจกรหัสลับที่1

(2) ฐานเรือรู้อบ: เพื่อเข้าใจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรือไม้ และวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับเรือ/แจกรหัสลับที่ 2

(3) ฐานเรือสร้างสรรค์: เรียนรู้การผูกเงื่อนที่ใช้บ่อยในเรือ/แจกรหัสลับที่ 3

(4) ฐานเรือแห่งปัญญา: เพื่อเรียนรู้โครงสร้างและองค์ประกอบเรือ/แจกรหัสลับที่ 4

(5) ฐานเรือเครื่องมือ: เพื่อเข้าใจบทบาทของเครื่องมือในการต่อเรือ/แจกรหัสลับที่ 5

(6) ฐานเรือพื้นฟู: เรียนรู้ และทดลองตอกหมันยาชั้น/แจกรหัสลับที่ 6

6) กำหนดการ

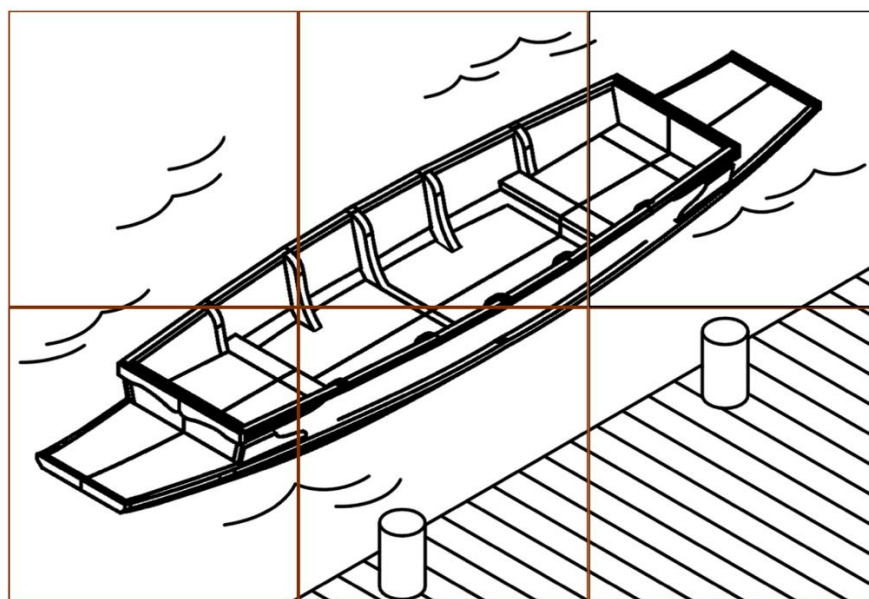
(กรณีช่วงเช้า วันที่ 3 พฤศจิกายน 2568)

8.00 - 9.00 ลงทะเบียน

9.00 - 9.30 หัวหน้าโครงการแนะนำวัตถุประสงค์โครงการ และกิจกรรม
 หัวหน้าโครงการเรียนเชิญรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา กล่าวเปิดงาน พร้อมมอบของที่ระลึก และถ่ายรูปร่วมกัน
 เจ้าของคานเรือศรีเจริญ กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของพื้นที่

9.30 - 12.00 กิจกรรมเข้าฐาน 1 - 6

12.00 - 12.30 นักเรียนตอบแบบสอบถาม รับของที่ระลึก และอาหารกลางวัน

ภาพ รหัสลับจากการปฏิบัติภารกิจแต่ละฐาน

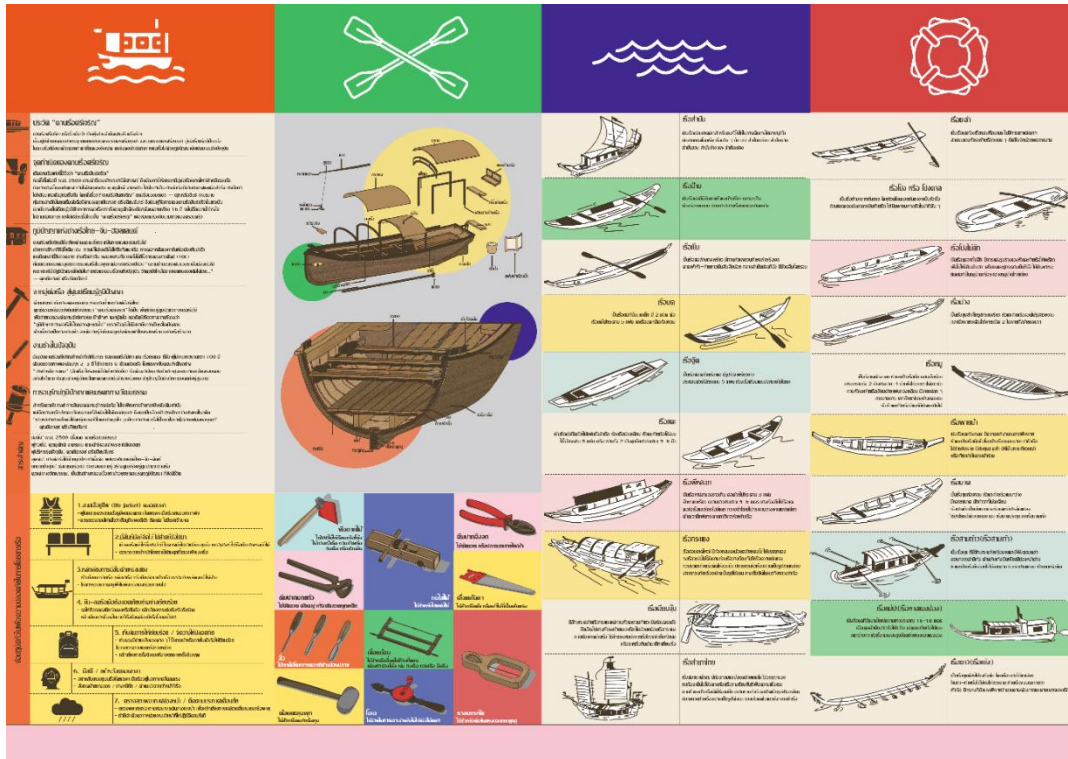
7) สิ่งที่นักเรียนจะได้รับ

ประกาศนียบัตร และของที่ระลึก (ถุงผ้า และแผ่นพับให้ความรู้)

ภาพ ประกาศนียบัตรสำหรับนักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ภาพ แผ่นพับให้ความรู้เพื่อเป็นของที่ระลึกสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

8) การสนับสนุนจากโครงการ

- (1) รถบัสรับส่งนักเรียนไปกลับ
- (2) อาหาร ของว่าง และเครื่องดื่ม

9) การประชาสัมพันธ์โครงการ และการลงทะเบียน

การประชาสัมพันธ์โครงการดำเนินการผ่าน 2 วิธีการ ได้แก่ การติดต่อโดยตรงกับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และการประชาสัมพันธ์ผ่านเพจโครงการทุกช่องทาง ผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการจะลงทะเบียนผ่าน Google Form ภายในช่วงเวลาที่กำหนด

เปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม

WALK RALLY

สืบสานเรือไม้ จุฬาฯ

“เรียนรู้วัฒนธรรมเรือไม้ผ่านงานฐานสร้างสรรค์”

สถานที่ : ถนนเรือตรีจริย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันที่จัดกิจกรรม
3-4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568
 วนเช้า เวลา 09.00-12.00 น.
 วนบ่าย เวลา 13.30-16.30 น.

กิจกรรม 6 ฐาน
 1. ฐานเรือประวัติศาสตร์ 4. ฐานเรือตีมือ
 2. ฐานเรือธวัช 5. ฐานเรือหงษ์นกเขา
 3. ฐานเรือสร้างสรรค 6. ฐานเรือฟันฟู

เปิดรับสมัครนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา
 - เข้าร่วมฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย
 - ผู้เข้าร่วมจะได้รับประกาศนียบัตรและของที่ระลึก
 - สมัครภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2568
 มาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนช่างเรือรุ่นใหม่
 ติดตามกิจกรรมและผลงานได้ที่ Facebook: Next-Gen Boat Builder

Creative | Cultural | District

ภาพ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ

10) สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

(1) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมได้รับความสนใจและสมัครเข้าร่วมโดยโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 3 โรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 1.3-1

ตารางสรุปผลจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา

ลำดับ	วัน	เวลา	โรงเรียน	จำนวน (คน)
1	3 พฤศจิกายน 2568	9.00-12.00 น.	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	นักเรียน 52 คน อาจารย์ 2 คน รวม 54 คน
2	3 พฤศจิกายน 2568	13.30-16.30 น.	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	นักเรียน 57 คน อาจารย์ 4 คน รวม 61 คน
3	4 พฤศจิกายน 2568	9.00-12.00 น.	โรงเรียนวัดป่าคาเจริญวิทยา	นักเรียน 52 คน อาจารย์ 2 คน รวม 54 คน
4	4 พฤศจิกายน 2568	13.30-16.30 น.	โรงเรียนวัดพญานูเชิง	นักเรียน 52 คน อาจารย์ 6 คน รวม 58 คน
จำนวนรวม				227 คน

โดยในโอกาสนี้ มีผู้แทนจากหน่วยงานและเครือข่ายความร่วมมือเข้าร่วมสังเกตการณ์กิจกรรม ดังนี้

- คณะผู้บริหารจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 ท่าน
- ผู้แทนสถานทูตเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย จำนวน 1 ท่าน
- เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน จากพื้นที่ชุมชนหัวตะเข้ จำนวน 2 ท่าน
- รวมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมในช่วงวันที่ 3-4 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 233 คน

(2) มาตรการรักษาความปลอดภัย

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม โครงการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

- แนะนำหลักการความปลอดภัยรึมน้ำให้กับนักเรียนก่อนเริ่มต้นกิจกรรม

- ติดตั้งราวกันตก และอุปกรณ์ช่วยชีวิต ได้แก่ ห่วงยาง และชูชีพ
- ว่าจ้างพนักงานกู้ภัย 1 ท่านทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยพื้นที่ริมน้ำ

(3) ภาพบรรยากาศกิจกรรม

ภาพคุณชัชวาล ศรีเปลี่ยนจันทร์ กล่าวต้อนรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ภาพบรรยากาศนักเรียนเรียนรู้โครงสร้างและองค์ประกอบของเรือที่ฐานเรือแห่งปัญญา

ภาพบรรยากาศนักเรียนเรียนรู้การผูกเงื่อนที่ใช้บ่อยในการเดินเรือที่ฐานเรือสร้างสรรค์

ภาพบรรยากาศนักเรียนเรียนรู้วิธีการตอกหมันยาชันที่ฐานเรือพื้นฟู

ภาพคณะผู้บริหารจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด
และเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนเข้าเยี่ยมชมกิจกรรม

ภาพพนักงานกู้ภัยทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยพื้นที่ริมน้ำ

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการต่อเรือขนาดเล็ก (Boat Building Bootcamp)

1) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่อเรือไม้ขนาดเล็ก (Boat Building Bootcamp)

- 1) เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาการต่อเรือไม้แบบดั้งเดิม
- 2) เพื่อพัฒนาทักษะเชิงช่างพื้นฐานในการใช้เครื่องมือไม้และเครื่องมือช่างเรือ
- 3) เพื่อสร้างความตระหนักและคุณค่าต่อมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการต่อเรือไม้
- 4) เพื่อเชื่อมโยงช่างเรือรุ่นใหม่กับช่างภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 5) เพื่อสร้างต้นแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ด้านมรดกวัฒนธรรมทางน้ำ

2) วิทยากร: คุณชัชวาล ศรีเปลี่ยนจันทร์ คุณกิตติภัฏ เสาวเวียง และทีมช่างคานเรือศรีเจริญ

3) **รูปแบบของกิจกรรม:** กิจกรรมฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก ระยะเวลา 4 วันต่อเนื่อง กำหนดให้ ผู้สมัครต้องทำงานเป็นทีม ทีมละประมาณ 5 คน โดยมีช่างผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เลี้ยงประจำทีมอย่างน้อย 1 คน

4) **กำหนดการ:** กิจกรรมเกิดขึ้นในระหว่างวันที่ วันที่ 13-16 พฤศจิกายน 2568 ณ คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีกำหนดการรายวัน ดังนี้

วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤศจิกายน 2568

- 9.00-12.00   อบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรือไม้ และกระบวนการต่อเรือไม้
 อบรมความปลอดภัยเรื่องการใช้เครื่องมือเบื้องต้น
 ฝึกทักษะพื้นฐานการใช้เครื่องมือช่าง
- 12.00-13.00   พักรับประทานอาหารเที่ยง
- 13.00-17.00   ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 1 (ประกอบกงท้องเรือ ไม้ข้างเรือ ไม้อุดหัวท้าย)

วันศุกร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2568

- 9.00-12.00   ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 2 (ประกอบไม้กงข้าง/กงมือลึง ไม้ตะปั่งปิดหัวท้ายเรือ)
- 12.00-13.00   พักรับประทานอาหารเที่ยง
- 13.00-17.00   ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 2 (ประกอบไม้กงข้าง/กงมือลึง ไม้ตะปั่งปิดหัวท้ายเรือ)

วันเสาร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2568

- 9.00-12.00   ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 3 (ประกอบไม้ปิดหัวท้ายบังใบ ไม้กระทงหัวเรือท้ายเรือ ไม้มอบบังใบล่าง ไม้ทับบังใบบน ไม้ตักแต่งบังใบหัวท้าย ไม้พื้น ไม้ค้ำคอกแต่ง)
- 12.00-13.00   พักรับประทานอาหารเที่ยง
- 13.00-17.00   ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 3 (ตอกหมัน ยาชัน)

วันอาทิตย์ที่ 16 พฤศจิกายน 2568

9.00-12.00 ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 4 (ทาสี เก็บรายละเอียด)

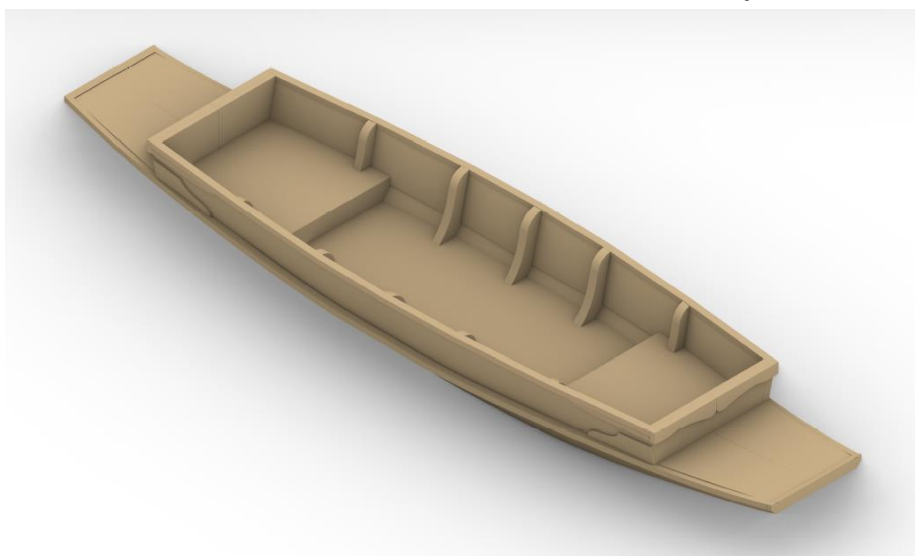
12.00-13.00 พักรับประทานอาหารเที่ยง

13.00-17.00 ฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ วันที่ 4 (ทาสี เก็บรายละเอียด)

พูดคุย แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้

วันอาทิตย์ที่ 14 ธันวาคม 2568

กิจกรรมทดสอบนำเรือลงน้ำ ในงาน “เปิดบ้านคานเรือศรีเจริญ: ร่วมเรียนรู้สืบสานงานเรือ”

ภาพ เรือขนาดเล็ก (เรือจู้ด) ที่จะเป็นแบบฝึกหัดในกิจกรรม

5) **สถานที่จัดกิจกรรม:** เดิมทีสถานที่จัดกิจกรรมถูกวางแผนให้เป็นบริเวณลานโล่งริมน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาโครงการ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีผลทำให้ลานดังกล่าวมีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบ จึงมีการปรับเปลี่ยนสถานที่เป็นบริเวณถนนที่เป็นเนินสูง ในพื้นที่คานเรือศรีเจริญ และเนื่องด้วยสถานการณ์น้ำเอ่อล้นริมตลิ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ห้องน้ำในพื้นที่ โครงการจึงได้จัดหารถห้องน้ำมาให้บริการแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเวลาดังกล่าว

6) การสนับสนุนจากโครงการ

- (1) วัสดุ และอุปกรณ์เพื่อการต่อเรือ
- (2) อาหาร 2 มื้อ อาหารว่าง และเครื่องดื่ม
- (3) ประกันอุบัติเหตุ
- (4) เกียรติบัตร
- (5) ของที่ระลึก

7) ค่าใช้จ่ายที่ผู้สมัครต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง

- (1) ค่าเดินทางมายังคานเรือศรีเจริญ

(2) ค่าที่พัก

8) การประชาสัมพันธ์ และรับสมัคร: การประชาสัมพันธ์โครงการดำเนินการผ่าน 2 วิธีการ ได้แก่ การติดต่อโดยตรงกับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และการประชาสัมพันธ์ผ่านเพจช่องทางทุกช่องทาง ผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการจะลงทะเบียนผ่าน Google Form ภายในเวลาที่กำหนด

9) สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

(1) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การอบรมใช้ทีมช่างของคานเรือศรีเจริญจำนวน 8 คน และสถาปนิก 1 ท่าน เป็นวิทยากร และพี่เลี้ยงฝึกปฏิบัติ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อรับการอบรมทั้งหมด 18 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้คุม 1 คน
- กลุ่มที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 6 คน และอาจารย์ผู้คุม 1 คน
- กลุ่มที่ 3 บุคคลทั่วไป จำนวน 5 คน

ตลอดจนมีผู้เข้าสังเกตการณ์กิจกรรมจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้นมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในฐานะผู้ฝึกผู้เข้ารับการอบรม และผู้สังเกตการณ์ ทั้งหมด 24 คน

(2) ผลผลิตสำคัญของกิจกรรม

ผลผลิตสำคัญของกิจกรรมฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก ประกอบด้วย

- เรือไม้จำนวน 3 ลำ
- คู่มือต่อเรือไม้ขนาดเล็กสำหรับผู้เริ่มต้น
- เอกสารประกอบการรับฟังการบรรยาย

โดยโครงการมีความตั้งใจจะปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือการต่อเรือไม้ขนาดเล็กให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการฝึกปฏิบัติตลอดระยะเวลา 4 วัน

ภาพ คู่มือต่อเรือไม้ขนาดเล็กสำหรับผู้เริ่มต้น

(3) มาตรการด้านความปลอดภัย

เพื่อให้กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการต่อเรือไม้ขนาดเล็กเป็นไปด้วยความปลอดภัย โครงการได้กำหนดมาตรการด้านความปลอดภัย ดังนี้

- แนะนำแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยให้กับผู้เข้าร่วมอบรม
- แจกอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน เช่น ถุงมือ แวนตา และหมวกกอนามัยป้องกันฝุ่น
- กำหนดให้ช่างพี่เลี้ยงต้องคอยดูแลเรื่องความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือของผู้เข้าอบรม หากจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่เสี่ยงต่ออันตราย ขอให้ช่างพี่เลี้ยงเป็นผู้ดำเนินการแทน
- จัดซื้อประกันอุบัติเหตุให้ผู้เข้าร่วมการอบรมทุกคน
- จัดหาพยาบาลมาคอยดูแลความปลอดภัยในวันแรกของกิจกรรม และประสานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองสวนพลูในกรณีเกิดอุบัติเหตุ

ภาพ ถุงผ้าโครงการ ภายในบรรจุคู่มือต่อเรือ เอกสารประกอบการบรรยาย เครื่องเขียน และของใช้พื้นฐานเพื่อการต่อเรือ

ภาพ ชิ้นส่วนเรือไม้ ที่จัดเตรียมไว้โดยทีมช่างคานเรือศรีเจริญ

ภาพ อาจารย์และนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ
ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 1

ภาพ อาจารย์และนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ
ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 2

ภาพ อาจารย์และนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
 ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 1

ภาพ อาจารย์และนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
 ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 2

ภาพ บรรยากาศการตรวจงานภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 1 ของกลุ่มบุคคลทั่วไป

ภาพ ถ่ายกลุ่มบุคคลทั่วไปกับทีมช่างคานเรือศรีเจริญ ภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมวันที่ 2

ภาพ บรรยากาศการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับช่างเรือมืออาชีพ

ภาพ รถห้องน้ำสำหรับให้บริการผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการ

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการในแต่ละกิจกรรมจะดำเนินการผ่าน 2 วิธีการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารทางตรง และการสื่อสารผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ 3 แพลตฟอร์ม ได้แก่ Facebook, Instagram, และ TikTok โดยระหว่างสามแพลตฟอร์มนี้ Facebook Fan page คือช่องทางที่สามารถสร้าง Engagement ได้ดีที่สุดในช่วงระยะเวลา 28 วันระหว่าง 18 ตุลาคมถึง 14 พฤศจิกายน 2568 (ดูข้อมูลเชิงสถิติจากเอกสารภาคผนวก 1)

Facebook Fan page: Next-Gen Boat Builder

Instagram: nextgen.boatbuilder

TikTok: nextgen.boatbuilder

Scan me !

กิจกรรมเปิดบ้านคานเรือ: สืบสานภูมิปัญญาช่างเรือแห่งปากน้ำบางกะจะ

วันที่ 13-14 ธันวาคม 2568

ณ คานเรือศรีเจริญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ และสร้างแรงบันดาลใจแก่เยาวชนในการสืบสานอาชีพช่างเรือ
- 2) เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่ปากน้ำบางกะจะ
- 3) เพื่อพัฒนา “คานเรือศรีเจริญ” ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

วันเสาร์ที่ 13 ธันวาคม 2568

ช่วงเช้า (10.00-11.00 น.)

กิจกรรมนำชมคานเรือและ Walk Rally เรียนรู้ประวัติศาสตร์เรือไม้ (สำหรับผู้ลงทะเบียนล่วงหน้า)

ช่วงบ่าย (13.00-16.00 น.)

กิจกรรมนำเรือไม้ลงน้ำ “จากฝีมือสู่สายน้ำ”

วันอาทิตย์ที่ 14 ธันวาคม 2568

ช่วงเช้า (10.00-11.00 น.)

กิจกรรมนำชมคานเรือและ Walk Rally (สำหรับผู้ลงทะเบียนล่วงหน้า)

ช่วงบ่าย (13.00-14.00 น.)

เวทีเสวนา “อนาคตการท่องเที่ยวทางน้ำ ปากน้ำบางกะจะ”

โดยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

ช่วงบ่าย (14.00-16.00 น.)

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ “วาดเรือด้วยใจ” โดยวิทยากร คุณฐิตาภา รัตนะ

ตลอดสองวันของงาน พบกับ:

นิทรรศการและการแสดง

- นิทรรศการ “เรือไม้แห่งสายน้ำอยุธยา” แสดงเรือไม้ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และเรือจำลอง
- การแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัยในพื้นที่คานเรือ

กิจกรรมสร้างสรรค์และเรียนรู้

- มุมหนังสือ “คน เรือ และสายน้ำ” เรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาช่างเรือผ่านวรรณกรรม
- กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ (เฉพาะผู้ลงทะเบียน/มีค่าบริการ)
- การประกวดวาดภาพระบายสีสำหรับนักเรียนและนักศึกษา
- การประกวดภาพถ่าย “คานเรือศรีเจริญในมุมมองของคุณ”

ตลาดและชุมชน

- ตลาดสินค้าชุมชน และผลิตภัณฑ์ OTOP

ภาพ ป้ายต้อนรับนักเรียน นักศึกษา ช่างเรือ ผู้สนใจและผู้มาเยี่ยมชมทั่วไป

ภาพ บรรยากาศเวทีเสวนา “อนาคตการท่องเที่ยวทางน้ำ ปากน้ำบางกะจะ” โดยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

กิจกรรมนำเรือไม้ลงน้ำ “จากฝีมือสู่สายน้ำ” และร่วมชมเส้นทางเดินเรืออยุธยาโดยเรือไฟฟ้า

4.1.3 พื้นที่ดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบ ขนาดอย่างน้อย 200 ตรม. ต่อพื้นที่

การปรับปรุงพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรม

โครงการช่างเรือนใหม่ - เรียน รู้ สาน ตั้งอยู่ในพื้นที่ย่านปากน้ำบางกะจะ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศ ตะวันออก บริเวณต่อเนื่องระหว่างวัดพญางิ้วและบ้านฮอลันดา ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านฮอลันดาเดิม ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

พื้นที่เป้าหมายสำหรับการพัฒนามีขนาดประมาณ 1,000 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ลานโล่งสลับเวย์ทางทิศใต้ ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่โบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานบ้านฮอลันดา ปัจจุบัน มีเรือไม้ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 5 ลำตั้งอยู่ ได้แก่ เรือทับทิม 2 ชั้น เรือกระแซง เรือเจ้าคุณ และเรือตัวนเจ้าพระยาที่ปลดประจำการแล้วจำนวน 2 ลำ พื้นที่มีลักษณะเป็นลานเปิดโล่ง ที่มีแนวรางลากจูงเรือฝังอยู่ที่ระนาบพื้นดิน (slip way) เป้าหมายคือการปรับปรุง ภูมิทัศน์พื้นที่ให้เหมาะสมต่อการเป็นพื้นที่เรียนรู้กิจกรรมกลางแจ้งที่ปลอดภัย ประหยัดงบประมาณ โดยที่ยังคง รักษาศักยภาพเดิมของพื้นที่ในการเป็นจุดลากจูงเรือขึ้น-ลงจากน้ำเพื่อการซ่อมบำรุงในอนาคต ประกอบด้วย รายละเอียดการปรับปรุงพื้นที่ ดังนี้

1) การขยับตำแหน่งที่ตั้งของเรือตัวนเจ้าพระยาลำที่เคยตั้งอยู่ตรงกลางลานให้มาชิดกับเรือตัวนเจ้าพระยา ที่ตั้งอยู่บนแนวคานด้านทิศเหนือ เพื่อเปิดพื้นที่โล่งตรงกลางให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ในการนี้ ทางคานเรือศรีเจริญต้อง สร้างโครงสร้างฐานรากและคานชุดใหม่เพื่อรองรับ

2) การปรับปรุงพื้นผิวลานให้มีระดับที่เรียบ สม่ำเสมอ โดยที่บางส่วนมีการเทพื้นที่คอนกรีตเพิ่มเติม เพื่อรองรับกิจกรรม

3) การปรับปรุงและซ่อมแซมความแข็งแรงของเรือตัวนเจ้าพระยาจำนวน 2 ลำ เพื่อใช้เป็นพื้นที่รองรับ กิจกรรม

4) การเสริมโครงสร้างความแข็งแรงของเรือทับทิม 2 ชั้น เพื่อความปลอดภัย

5) การติดตั้งราวกันตกบริเวณริมฝั่งที่อยู่ติดกับบ้านฮอลันดาเพื่อความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทัศนศึกษา

6) ติดตั้งเต็นท์ชั่วคราวในช่วงเวลาที่มีการทำกิจกรรม โดยโครงการได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพ ถ่ายทางอากาศบริเวณปากน้ำบางกะจะ คานเรือศรีเจริญ บ้านฮอลันดา

ภาพ พื้นที่เป้าหมายการพัฒนา ขนาด 1,000 ตารางเมตร สภาพเดิมจะมีเรือขนาดใหญ่จำนวน 3 ลำจอดอยู่ โดยมีช่องว่างระหว่างเรือเท่ากัน

ภาพ บรรยากาศการปรับปรุงพื้นที่เพื่อเปลี่ยนตำแหน่งของเรือลำกลางให้มาตั้งชิดกับเรือด่วนเจ้าพระยาด่านขวามือ
ต้องมีการสร้างโครงสร้างฐานรากและคานเรือชุดใหม่เพื่อรองรับ

ภาพ พื้นที่ภายหลังการเปลี่ยนตำแหน่งของเรือลำกลางมาชิดกับเรือด่วนเจ้าพระยาด่านขวามือ ทำให้ลานตรงกลาง
มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสมต่อการรองรับกิจกรรมกลางแจ้งมากขึ้น

ภาพ การปรับปรุงพื้นผิวลานให้มีความเรียบเหมาะสมต่อการเดินและทำกิจกรรม โดยได้นำไม้ยางพารามาวางตามแนวร่อง slip way เพื่อลดโอกาสการเดินตกร่องจนเกิดอุบัติเหตุ

ภาพ การติดตั้งบันไดเหล็กเพื่อขึ้นเรือด่วนเจ้าพระยา

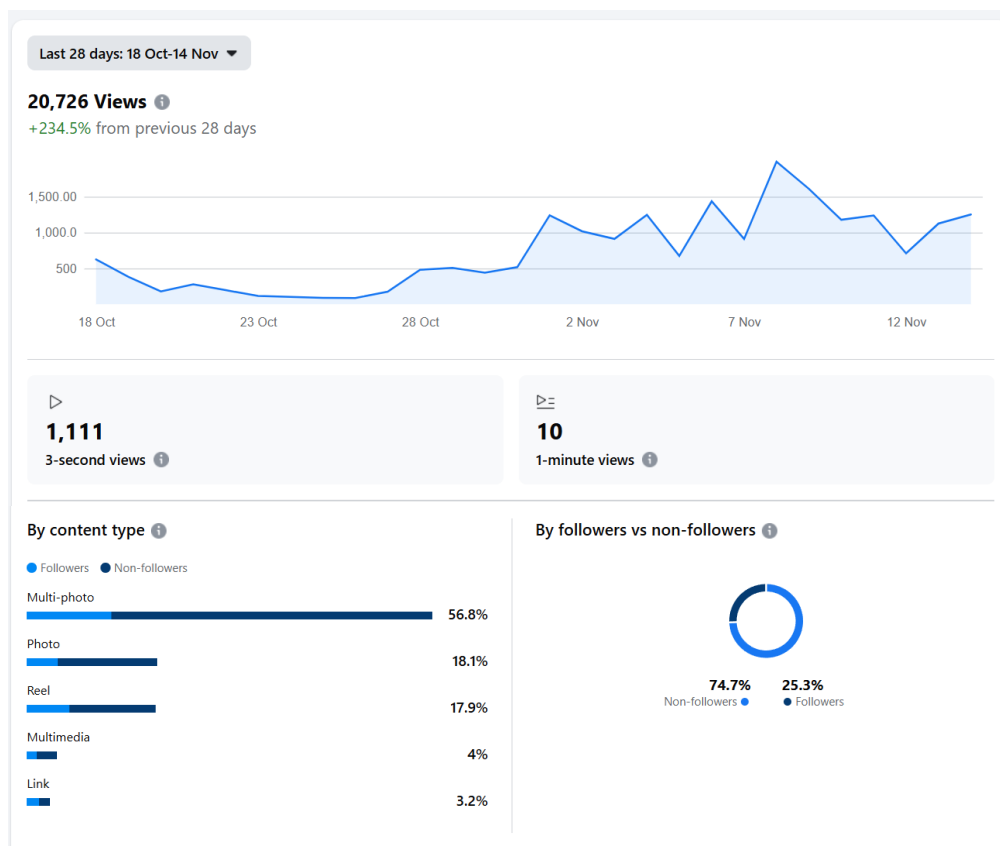

ภาพ การพัฒนาแนวกันตกริมน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิต เพื่อความปลอดภัย

ภาพ การติดตั้งที่นั่งชั่วคราวในช่วงเวลาที่มีการทำกิจกรรม โดยโครงการได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.2 ประเมินผล

ภาพ Insights บางส่วนจาก Facebook Fan page: Next-Gen Boat Builder

ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

จากการดำเนินกิจกรรมตามแนวคิดหลักโครงการในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา สามารถสรุปผลลัพธ์โครงการ ดังนี้

1) **จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม:** จากการดำเนินกิจกรรมทั้งสองประเภท สามารถสรุปจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

- กิจกรรมทัศนศึกษา Walk Rally สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนผู้ร่วมสังเกตการณ์ จำนวนรวม 233 คน

- กิจกรรมต่อเรือไม้ขนาดเล็ก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในฐานะผู้ฝึก ผู้เข้ารับการอบรม และผู้สังเกตการณ์ ทั้งหมด 24 คน

รวมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 257 คน

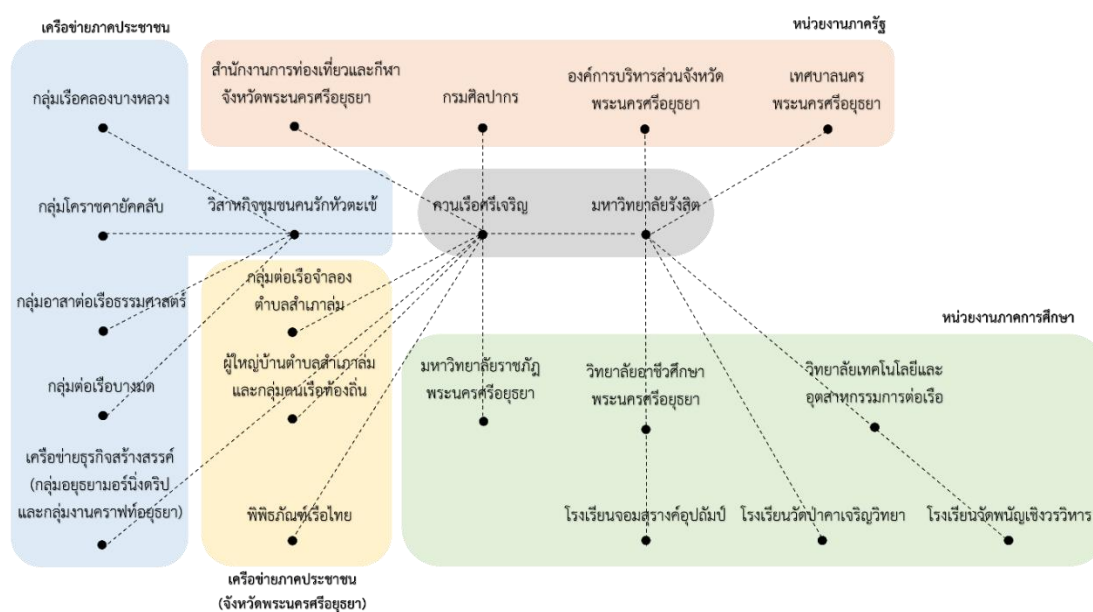
หากนับรวมทั้งมหาวิทยาลัย และทีมงานที่เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมทั้งสองประเภท ทั้งหมด 6 วัน ประมาณ 50 คน จะนับรวมจำนวนคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งสองครั้ง รวม 307 คน

2) การสร้างความตระหนักรู้ และเสริมสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและต่อเรือไม้ขนาดเล็ก ตลอดจนการประชุมสัมพันธข้อมูลอย่างต่อเนื่องบนสื่อสังคมออนไลน์ได้กระตุ้นให้เยาวชน และบุคคลทั่วไปในท้องถิ่นเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความรัก และความหวงแหนในภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการต่อเรือและซ่อมแซมเรือไม้ โดยทางโครงการได้รวบรวมผลการประเมินจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน และจะได้รายงานผลการประเมินในโอกาสต่อไป

3) กระบวนการรวมกลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายวัฒนธรรมท้องถิ่น

การดำเนินโครงการทำให้เกิดกระบวนการรวบรวมคนที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ หรือความสนใจในภูมิปัญญาการต่อและซ่อมแซมเรือไม้ ให้มาทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเกิดผลดีพัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสานความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต

ภาพ เครือข่ายความร่วมมือที่เริ่มก่อตัวขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม

4) กระบวนการฟื้นฟูภูมิปัญญา

กิจกรรมการต่อเรือไม้ขนาดเล็กคือกระบวนการฟื้นฟูภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ที่เปิดโอกาสให้เกิดการรื้อฟื้นองค์ความรู้เรื่องการต่อเรือไม้ขนาดเล็ก การถอดแบบองค์ประกอบและจัดบันทึกกระยะสำคัญ และการถ่ายทอดองค์ความรู้และฝึกทักษะเยาวชนและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจโดยช่างผู้เชี่ยวชาญ เป็นหนึ่งในกระบวนการสำคัญที่เปิดโอกาสให้เกิดการบันทึกข้อมูลและองค์ความรู้เป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงถ่ายทอดสู่

สาธารณะในรูปแบบสื่อร่วมสมัย อันจะนำไปสู่การรักษาและต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ร่วมสมัย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในอนาคต

การประเมินภาพรวมของโครงการสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินงานในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การพัฒนาพื้นที่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างโดดเด่นและเป็นรูปธรรม โดยสามารถสรุปผลการประเมินระดับ “ดีมาก-น่าประทับใจ” ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาพื้นที่ (Excellent) การปรับปรุงพื้นที่คานเรือศรีเจริญขนาด 1,000 ตร.ม. ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวคิด Living Heritage Lab ทั้งด้านความปลอดภัย ความพร้อมใช้งาน และความเหมาะสมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ การขยับตำแหน่งเรือใหญ่และสร้างคานฐานใหม่ทำให้เกิดพื้นที่โล่งที่รองรับผู้เรียนได้มากขึ้น มีการปรับพื้นผิวลานให้ปลอดภัย พร้อมติดตั้งราวกันตก อุปกรณ์ช่วยชีวิต และบันไดขึ้นเรือ โครงสร้างเรือแต่ละลำได้รับการเสริมความแข็งแรงเพียงพอต่อการใช้งานเป็น “พื้นที่การเรียนรู้” การบริหารจัดการสถานที่ทำได้ดีเยี่ยม ทั้งการติดตั้งเต็นท์ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม และระบบความปลอดภัย

ผลประเมิน : ดีมาก น่าประทับใจ พื้นที่เปลี่ยนจากลานซ่อมเรือแบบดั้งเดิม สู่พื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีมาตรฐาน

2. ด้านการจัดกิจกรรม Walk Rally ทักษะศึกษา (Excellent) กิจกรรม Walk Rally สำหรับนักเรียนมัธยมจำนวน 233 คน ประสบความสำเร็จในระดับสูง ทั้งด้านเนื้อหา การมีส่วนร่วม และภาพบรรยากาศการเรียนรู้ การออกแบบฐานกิจกรรม 6 ฐานตอบโจทย์การเรียนรู้แบบ Active Learning นักเรียนได้ฝึกทักษะช่างพื้นฐาน ความเข้าใจโครงสร้างเรือ การผูกเงื่อน และการต่อหมันยาชัน รูปแบบ “รหัสลับเรือไม้” ทำให้การเรียนรู้สนุก เข้าใจง่าย และเกิดแรงบันดาลใจ คุณครูและผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ให้การตอบรับดีมาก ทั้งในด้านความปลอดภัย กระบวนการจัดการ และคุณค่าทางวัฒนธรรม

ผลประเมิน : ดีมากมาก (Highly Impressive) เด็กและเยาวชนสามารถ “เห็นคุณค่า-เข้าถึง-และรู้สึกผูกพัน” กับภูมิปัญญาการต่อเรือไม้ได้จริง

3. ด้านกิจกรรม Bootcamp การต่อเรือไม้ขนาดเล็ก (Outstanding) กิจกรรมฝึกปฏิบัติ 4 วันเต็ม โดยมีผู้เข้าร่วม 24 คน สามารถสร้างผลลัพธ์เชิงทักษะและเชิงวัฒนธรรมได้อย่างน่าประทับใจ ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ต่อเรือจริงจนสำเร็จจำนวน 3 ลำ ได้คู่มือช่างเรือฉบับเริ่มต้น ที่จัดทำจากกระบวนการปฏิบัติจริง ต่อยอดใช้ในอนาคตได้ ความร่วมมือระหว่างช่างเรือ ภาคการศึกษา และบุคคลทั่วไป เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติและใกล้ชิด มีมาตรการความปลอดภัยของการใช้เครื่องมือครบถ้วน พร้อมผู้เชี่ยวชาญดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้เข้าร่วมประเมินว่ากิจกรรมช่วยให้เข้าใจมรดกภูมิปัญญามากขึ้นและสามารถนำทักษะไปต่อยอดได้

ผลประเมิน : ดีมาก-โดดเด่นเป็นพิเศษ (Outstanding Excellent) เป็นกิจกรรมที่มี “ความเข้มข้นสูง-ได้ผลจริง-และมีคุณค่าทางมรดกวัฒนธรรมโดยตรง”

4. ด้านการสื่อสารสาธารณะและการเข้าถึงผู้คน (Very Good – Excellent) การประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook ทำให้ยอดการมองเห็น (Reach) เพิ่มขึ้น 234% เพจโครงการมีความเคลื่อนไหวต่อเนื่อง วิดีโอ-รูปภาพ-เบื้องหลังการทำงานช่วยสร้างแรงบันดาลใจได้ดีมาก ช่องทางออนไลน์ 3 แพลตฟอร์มทำให้โครงการเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นและคนทั่วไปในวงกว้าง

ผลประเมิน : ดีมาก

5. ด้านผลกระทบต่อชุมชน เครือข่าย และการอนุรักษ์ (Excellent) โครงการสามารถสร้างผลกระทบเชิงลึกในหลายมิติ ได้แก่ ทำให้ช่างเรือรุ่นเก่าได้รับการยอมรับ เป็น “ครูภูมิปัญญา” อย่างเป็นทางการ เยาวชน กลุ่มอาชีพ และบุคคลทั่วไปเกิดความภาคภูมิใจในวิถีช่างเรือ คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา-วัดพญูเชิง-ชุมชนปากน้ำบางกะจะ ถูกเชื่อมโยงเป็น “ย่านมรดกทางน้ำที่มีชีวิต” เกิดเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และสถานทูตเนเธอร์แลนด์ วางรากฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวทางน้ำ และงานช่างเรือในอนาคต

ผลประเมิน : ดีมาก-น่าประทับใจ

โครงการสามารถพัฒนาได้ตามแนวคิดหลักอย่างครบถ้วน ทั้งในด้านพื้นที่ กิจกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน การสื่อสาร และผลผลิตเชิงองค์ความรู้ การเชื่อมโยงเครือข่าย และความยั่งยืน ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมมากกว่า 300 คน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่ในการเป็นต้นแบบ “Living Heritage Learning Space” อย่างแท้จริง ภาพรวมจึงได้รับการประเมินว่า “ดีมาก - น่าประทับใจ และมีศักยภาพขยายผลในระดับจังหวัดและประเทศ”

4.3 รายละเอียดค่าใช้จ่าย

การจัดสรรเงินสนับสนุนการจัดทำต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ (Prototype) ให้สอดคล้องกับวงงานหลักที่กำหนดในแผนงานเดิม ได้แก่ การปรับปรุงพื้นที่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการดำรงรักษาพื้นที่ต้นแบบ (Prototype) เพื่อรองรับการใช้งานอย่างต่อเนื่อง

ในช่วง 3 เดือนแรก โครงการได้รับการสนับสนุนงวดที่ 1 จำนวน 100,000 บาท เพื่อปรับปรุงพื้นที่จัดเตรียมอุปกรณ์ อบรมทีมงาน และจัดกิจกรรมเบื้องต้น เช่น Walk Rally และเวิร์กช็อปต่อเรือไม้ขนาดเล็ก รวมถึงกิจกรรม “เปิดบ้านคานเรือศรีเจริญ” ต่อเนื่องในเดือนธันวาคม 2568 งวดที่ 2 ได้รับ 400,000 บาท เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา การต่อเรือไม้ การสาธิตงานซ่อมเรือ และนิทรรศการสรุปผล เพื่อเปิดพื้นที่สู่สาธารณะ

ในภาพรวม โครงการใช้เงินสนับสนุนจากสองงวดรวม 500,000 บาท การใช้จ่ายประเมินแบ่งเป็น 5 หมวดหลัก ได้แก่ ค่าปรับปรุงพื้นที่ 150,000 บาท ค่าวัสดุและอุปกรณ์ต่อเรือ 95,000 บาท ค่าเดินทาง 37,880 บาท ค่าตอบแทนทีมงานและผู้เชี่ยวชาญ 69,410 บาท และค่าอุปกรณ์-อาหาร-บริการอื่น ๆ 155,705 บาท รวมค่าใช้จ่าย 507,995 บาท

ทั้งนี้ มีค่าใช้จ่ายบางส่วนสูงกว่าคาดการณ์ เนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่คานเรือ ทำให้ต้องเช่ารถสุขาไต่ะ-เก้าอี้ และอุปกรณ์เพิ่มเติมจากภายนอก โครงการจึงจำเป็นต้องบริหารงบประมาณโดยปรับรายการตามสถานการณ์จริง และเตรียมแผนรองรับฉุกเฉินสำหรับกิจกรรมในงวดถัดไป เพื่อให้สอดคล้องทั้งกับงบประมาณและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

หมวดเงิน/รายการ	รายละเอียด	จำนวนเงิน
เงินอุดหนุนโครงการ		1,000,000
ค่าตอบแทน		138,000.00
1) ค่าตอบแทนวิทยากร (อบรมทีมงานบริหารพื้นที่)	วิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการพื้นที่วัฒนธรรมและพื้นที่สร้างสรรค์	27,000.00
2) ค่าตอบแทนวิทยากร (อบรมผู้เข้าร่วมกิจกรรม)	วิทยากรด้านงานหัตถศิลป์และศิลปวัฒนธรรมการต่อเรือไม้	27,000.00
3) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ (ให้คำปรึกษาการปรับปรุงพื้นที่)	ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบพื้นที่เรียนรู้ / ภูมิทัศน์ / การจัดการพื้นที่วัฒนธรรม ให้คำปรึกษาด้าน การปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ความปลอดภัยในการใช้งาน	30,000.00
4) ค่าตอบแทนนักศึกษาช่วยงาน	1 คน x 6,000 บาท x 3 เดือน	18,000.00
5) ค่าตอบแทนผู้ช่วยดำเนินกิจกรรม	2 คน x 6,000 บาท x 3 เดือน	36,000.00
ค่าใช้จ่าย		828,000.00
1) พื้นที่จัดกิจกรรมเรียนรู้หัตถกรรมการต่อเรือ	ปรับปรุงพื้นที่สำหรับการเรียนรู้การต่อเรือไม้ จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน เช่น พื้นที่ทำงาน เครื่องมือ และระบบความปลอดภัย	150,000.00
2) พื้นที่จัดกิจกรรมเรียนรู้ศิลปะเพื่อประดับตกแต่งเรือ	จัดพื้นที่สำหรับกิจกรรมศิลปะและการตกแต่งเรือ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และพื้นที่แสดงผลงาน	250,000.00
3) ปรับปรุงภูมิทัศน์	ปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่กิจกรรม พร้อมทั้งปรับปรุงเรือต้นแบบ	247,000.00
4) ค่าสื่อประชาสัมพันธ์ และเล่มรายงาน	ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ (โปสเตอร์ แผ่นพับ สื่อออนไลน์)	156,000.00
5) ค่าตกแต่งสถานที่ ในการจัดกิจกรรม	ตกแต่งพื้นที่กิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมจัดองค์ประกอบศิลป์เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	25,000.00
อื่นๆ		34,000.00
1) ค่าเดินทาง	ค่าเดินทางเตรียมความพร้อมการดำเนินการ (3 ครั้ง) (ค่าเช่ารถ/น้ำมัน)	14,000.00
	ค่าเดินทางเพื่อจัดกิจกรรม Workshop (3 ครั้ง) (ค่าเช่ารถ/น้ำมัน)	20,000.00

อุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการ

ในการดำเนินกิจกรรม Walk Rally : สืบสานเรือไม้ วันที่ 3-4 พฤศจิกายน 2568 และกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการต่อเรือขนาดเล็ก (Boat Building Bootcamp) วันที่ 13-16 พฤศจิกายน 2568 ที่ผ่านมานั้น เป็นช่วงเดียวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ ทำให้การดำเนินการกิจกรรมมีค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าคาดการณ์อันเนื่องมาจากสถานการณ์ดังกล่าว รวมถึงการขอยืมอุปกรณ์ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ไม่สามารถให้ยืมได้ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการเช่ารถสุขาเคลื่อนที่ เนื่องจากห้องน้ำของคานเรือ ไม่สามารถปรับปรุง และใช้งานได้ เนื่องจากน้ำท่วม

2. ค่าใช้จ่ายเช่าโต๊ะ-เก้าอี้ เนื่องจากอุปกรณ์ดังกล่าวของ อบจ. ติดการใช้งาน ไม่สามารถนำมาสนับสนุนได้ อุปสรรคดังกล่าวส่งผลต่อการใช้งบประมาณเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทั้งนี้ในการจัดทำกิจกรรมต่อไปของแผนงาน คณะทำงานจะต้องประเมินสถานการณ์ฉุกเฉินที่ไม่สามารถควบคุมได้ล่วงหน้า และเพื่อค่าใช้จ่ายในส่วนนั้น ๆ เพิ่มเติมต่อไป

5. ข้อเสนอแนะและแนวทางการต่อยอดในอนาคต

5.1 แผนระยะสั้น กลาง ยาว พร้อมข้อเสนอแนะตัวชี้วัด (KPI) สำหรับย่านในการรักษา ระดับการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์

เพื่อพัฒนา “คานเรือศรีเจริญ-บ้านฮอลันดา” ให้เป็นต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Cultural District – CCD) อย่างยั่งยืน สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานตามช่วงเวลาพร้อมตัวชี้วัด ดังนี้

ระยะสั้น (0-1 ปี)		
มิติ	แนวทางการดำเนินการ	KPI (ตัวชี้วัด)
การจัดการพื้นที่	ปรับปรุงพื้นที่นาร่องขนาด 1,000 ตร.ม. เพื่อรองรับกิจกรรมเรียนรู้	พื้นที่นาร่องได้รับการปรับปรุงแล้ว ไม่น้อยกว่า 1,000 ตร.ม.
กิจกรรมสร้างสรรค์	ดำเนินกิจกรรมหลักที่โครงการได้เริ่มไว้ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> Walk Rally สืบสานเรือไม้ Bootcamp ต่อเรือขนาดเล็ก เปิดบ้านคานเรือศรีเจริญ 	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม Walk Rally $\geq$ 200 คน ผู้ร่วม Bootcamp ต่อเรือ $\geq$ 15 คน ผู้ร่วมงานเปิดบ้านคานเรือ $\geq$ 100 คน
	จัดกิจกรรมพัฒนามัคคุเทศก์น้อย “ผู้เล่าเรื่องเรืออยุธยา”	ผู้เข้ารับการอบรมอย่างน้อย $\geq$ 10 คน
การสื่อสาร	จัดทำสื่อความรู้: คู่มือช่างเรือ สำหรับเยาวชน/ป้าย QR Code/ วิดีโอ	คลิปวิดีโอ/คู่มือความรู้ $\geq$ 1 ชุด
	จัดกิจกรรมหรือกระบวนการเพื่อนำไปสู่การหารือเพื่อพัฒนาแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่	การรับฟังความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายภาครัฐ ประชาชน และประชาสังคม อย่างน้อย 11 คน กิจกรรมเวทีสาธารณะ $\geq$ 1 ครั้ง ทดสอบเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ $\geq$ 1 ครั้ง
	พัฒนาระบบสื่อสารออนไลน์ในทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง	โพสต์ประชาสัมพันธ์ $\geq$ 1 ครั้ง/สัปดาห์
การมีส่วนร่วมชุมชน	บูรณาการกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัด	ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นอย่างน้อย 1 กิจกรรม

ระยะกลาง (1-3 ปี)		
มิติ	แนวทางดำเนินการ	KPI (ตัวชี้วัด)
กิจกรรมสร้างสรรค์	พัฒนากิจกรรมต่อเนื่องในพื้นที่ เช่น <ul style="list-style-type: none"> • Workshop ต่อเรือไม้ • Eco River Tour • กิจกรรมศิลปะในคานเรือ • กิจกรรมมัคคุเทศน์น้อย 	จัดกิจกรรมการเรียนรู้/Workshop ≥ 4 ครั้ง/ปี
เครือข่าย	พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนร่วมกับสถานศึกษา	ดำเนินความร่วมมือ ≥ 1 ครั้ง/ปี และได้รับการบรรจุในแผนจังหวัดหรือแผน CCD
อัตลักษณ์ย่าน	เริ่มเปิดให้บริการเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ “ป้อมเพชร-คานเรือ-บ้านฮอลันดา-ญี่ปุ่น-โปรตุเกส”	เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำได้รับการใช้จริง ≥ 1 เส้นทาง
เศรษฐกิจสร้างสรรค์	เชื่อมโยงผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อร่วมขับเคลื่อนกิจกรรม	ผู้ประกอบการในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม ≥ 10 ราย
	พัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เช่น ของที่ระลึกจากเศษไม้เรือ	ผลิตภัณฑ์ใหม่ ≥ 1 ชนิด

ระยะยาว (3-5 ปีขึ้นไป)		
มิติ	แนวทางดำเนินการ	KPI (ตัวชี้วัด)
ความยั่งยืน	พัฒนาเป็นจุดหมายภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น เทศกาล River Craft Festival	รายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นปีละ 10% ผู้เยี่ยมชมพื้นที่ $\geq 1,000$ คน/ปี
องค์ความรู้	จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาการท่องเที่ยวและระบบสารสนเทศสาธารณะ	สื่อเผยแพร่ระดับนานาชาติ ≥ 1 ชิ้น
ผลกระทบสังคม	ขยายผลโมเดลไปยังคานเรือ/ชุมชนต่อเรืออื่น ๆ	ขยายผลสู่พื้นที่อื่น ≥ 2 พื้นที่

5.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ขับเคลื่อนสำคัญ

โครงการกำหนดกรอบกระบวนการมีส่วนร่วม 3 ระดับ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความเป็นเจ้าของร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ดังนี้

1) ระดับที่ 1: การรับฟัง (Inform & Consult)

เครื่องมือที่ใช้

- การประชุมแบบทวิภาคี (Bilateral Meetings)
- เวทีสาธารณะ (Public Forum)
- แบบสอบถามและการประเมินผลหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

- ได้รับข้อมูลและข้อเสนอจากทุกภาคส่วน
- ประเด็นสำคัญถูกนำเข้าสู่การจัดทำแผนแม่บทพัฒนาย่านสร้างสรรค์

2) ระดับที่ 2: การร่วมออกแบบ (Co-design)

กิจกรรม

- การร่วมออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำกับกลุ่มคนเรือและผู้ประกอบการท้องถิ่น
- การร่วมออกแบบกิจกรรมเชิงเทศกาล
- การร่วมออกแบบผลิตภัณฑ์งานกราฟต์และของที่ระลึกจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลลัพธ์

- กิจกรรมมีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่
- ชุมชนเกิดความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของร่วม และเกิดการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

3) ระดับที่ 3: การร่วมบริหารจัดการ (Co-management)

โครงสร้างเสนอแนะ

- คณะทำงานดูแลพื้นที่ (โครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัย พื้นที่สาธารณะ)
- คณะทำงานด้านการศึกษาวัฒนธรรม
- คณะกรรมการบริหารเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ
- คณะทำงานจัดกิจกรรมเทศกาลประจำปี

ช่องทางการสื่อสารต่อเนื่อง

- สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ และระบบประชาสัมพันธ์ในพื้นที่

5.3 การวางแผนสำหรับการขยายผลในอนาคต (Scalability)

โมเดลต้นแบบมีความเหมาะสมต่อการถ่ายทอดสู่พื้นที่อื่นในจังหวัดและพื้นที่ริมแม่น้ำที่มีลักษณะใกล้เคียง แบ่งองค์ประกอบตามมิติการขยายผล ดังนี้

1) มิติที่ 1: โมเดลกระบวนการ (Process Model)

เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้โดยตรง เช่น

- กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ 3 ระดับ
- กิจกรรม Learning by Doing เช่น Bootcamp ต่อเรือ
- กิจกรรมทัศนศึกษาและการสาธิตภูมิปัญญาช่างเรือ
- ระบบคู่มือ ชุดสื่อ และ QR Code

สามารถถ่ายโอนไปยัง

- คานเรือแห่งอื่นในจังหวัด
- ชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา
- ชุมชนที่มีทุนทางวัฒนธรรมด้านหัตถกรรมลักษณะใกล้เคียง

2) มิติที่ 2: โมเดลการบริหารจัดการ (Governance Model)

เสนอให้จัดทำคู่มือ ประกอบด้วย

- คู่มือการบริหารพื้นที่เรียนรู้ภูมิปัญญา
- คู่มือการจัดเทศกาล
- คู่มือความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐในระดับจังหวัดและท้องถิ่น

หน่วยงานที่สามารถรับช่วงต่อหรือขยายผล:

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3) มิติที่ 3: โมเดลการเงิน (Financial Model)

แหล่งทุนที่สามารถใช้สนับสนุนการขยายผล ได้แก่

- รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกิจกรรมทางน้ำ
- รายได้จาก Workshop และ Bootcamp
- รายได้จากสินค้า Creative Craft
- การสนับสนุนจากภาคเอกชน (CSR)
- การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ เช่น สำนักงานสร้างสรรค์เศรษฐกิจ (CEA), กองทุนวัฒนธรรม, กสศ., และงบประมาณ อบจ.

5.4 การส่งเสริมความยั่งยืนในต้นแบบ

การสร้างความยั่งยืนจำเป็นต้องพิจารณาในสามมิติหลัก ดังนี้

1) ด้านสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการใช้เรือไฟฟ้าในเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ
- พัฒนาระบบจัดการขยะพร้อมถังแยกประเภทในงานที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก
- ลดการใช้พลาสติกแบบครั้งเดียวทิ้งและส่งเสริมการใช้วัสดุธรรมชาติในการจัดกิจกรรม

2) ด้านวัฒนธรรม

- บันทึกองค์ความรู้ช่างต่อเรือในรูปแบบดิจิทัลและสื่อร่วมสมัย
- ฝึกอบรมเยาวชนให้เป็นมัคคุเทศก์น้อย “ผู้เล่าเรื่องราวเรืออยุธยา”
- จัดนิทรรศการและชุดความรู้หมุนเวียนเป็นประจำ

3) ด้านเศรษฐกิจ

- จัดตลาดงานฝีมือและกิจกรรมสร้างสรรค์ริมสายน้ำ
- พัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษไม้เรือในแนวคิด Upcycling
- พัฒนากิจกรรม Workshop และทริปท่องเที่ยวทางน้ำให้สร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง
- ผลักดันให้พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประจำจังหวัด

ภาคผนวก

ภาพ การปรับปรุงพื้นที่บริเวณโดยรอบคานเรือและภายในเรือ เพื่อพร้อมต้อนรับนักเรียนเข้ามาทำกิจกรรม Rally พร้อมสำหรับการจัดนิทรรศการ

ภาพ การปรับปรุงพื้นที่บริเวณโดยรอบคานเรือ เพื่อพร้อมต้อนรับนักเรียนเข้ามาทำกิจกรรม Rally

ภาพ การขยับเรือไม้ให้ชิดกันอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม พร้อมปรับปรุงภายในเพื่อจัดนิทรรศการ

